

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.223 - Dimecres, 2 d'agost de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

En Ramon Bardella i Farré

morí el propassat dia 22 de juliol
havent rebut els Sants Sagraments
(A. O. S.)

La seva afligida esposa Josepa Casacuberta, filla Josefa, mare política Teresa Prat, vídua d'En Vicens Casacuberta, germans Joan i Antònia, germans polítics Josep Coll, Manuel Vidal, Francesc Aguilera, Salvador Miret, Maria, Pilar, Manuela i Teresa Casacuberta, nebots, oncles, cosins i família tota, les reons socials **MARIANO PRAT, CASA MACIA i H. de V. CASACUBERTA, S. A.**, en recordar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir al funeral que, pel bé de l'ànima del difunt, se celebrarà demà, dijous, dia 3 de l'actual, a les deu del matí, a l'església parroquial de Sant Josep de Gràcia (Josepets), pel qual favor els quedaran coralment agraïts

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEQUIDA LA DEL PERDO
EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Els Excmos. i Il·lms. Srs. Bisbes de Barcelona, Lleyda i Vich, s'han dignat concedir respectivament 50 dies d'indulgències a tots llurs fidels diocesans per cada acte de pietat o caritat cristiana que practiquin en sufragi de l'ànima del finat

LIQUIDACIÓ VERITAT

Casa DEKLA: Fernando, 19

Perles imitació

Collarets, Arracades, Agulles, etc.

Per retirar-se del negoci es liquiden totes les existències

PREUS DE REGAL
solament per pocs dies

De 25 fins a 3000 bugles
= Rbla de les Flors, 16 =

LLOGARIA

camp de futbol, tancat a ser possible, i a prop de la ciutat o de les seves vies de comunicacions.

Escriure a J. C. 44, LA VEU DE CATALUNYA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 1 d'agost de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 764'6, 763'4, 762'9.

Termòmetre sec: 25'5, 25'0, 25'0.

Termòmetre humit: 22'0, 22'7, 22'5.

Humitat (centèsimes de saturació): 72, 62, 72.

Direcció del vent: E., SSE., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 3, 3, 7.

Estat del cel: Quasi serè.

Classes de núvols: K., K.N., K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 29'0; mínima, 22'4; mínima prop del sol, 20'6.

Oscil·lació termomètrica: 6'8.

Temperatura mitja: 25'7.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 90 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé.

L'habilitat dels mestres del partit de Barcelona pagarà els havers de juliol el dimecres i el dijous, d'onze a una i de tres a cinc de la tarda, al local de costum.

Vanos Cardús Portafer-rissa, 10

La centenària orquestra Escolans, de Sant Sadurn de Noya, que tanta èxits obte en les principals poblacions de Catalunya i Perpinyà (França), ha estat contractada per la seva nombrosa clientela per al corrent mes d'agost:

1 i 2, Vilabella (Tarragona); 3 i 4, Sant Esteve de Sasroviures; 5, Pla de Cabra; 6, 7 i 8, Sant Pere de Riudevilles; 10, 11, 12, 13 i 14, Sant Feliu de Llobregat; 15 i 16, La Bisbal (Girona); 17, 18 i 19, Hospitalet de Llobregat; 20 i 21, Castellar del Vallès; 22, 24, 25 i 26, Vilanova d'Alpicat (Lleyda); 27 i 28, Sant Joan de Mediona; i 29 i 30, Sant Joan Samora.

- Fosfo-Gilco-Kola-Lecitinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Uns guàrdies de seguretat de servei al carrer de Borrell foren avisats que al garatge propietat de don Haans Moller, situat al carrer de Cortis, núm. 517, s'havia comès un robatori.

Els guàrdies es presentaren al garatge i van poder comprovar que tots els mobles eren registrats i que la caixa de cabals havia estat violentada, emportant-se els lladres unes dues mil pessetes.

Els lladres sembla que a la nit es van quedar dintre en tancar-se la porta, havent sortit després per la dita porta arrencant el pany.

L'amo del garatge s'ha negat a presentar la denúncia del fet al jutjat.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Una dona que viu a una barraca de Montjuich portà al dispensari d'Hospitalfranchs un fill seu, Joan Romero, de 3 anys, el qual havia sofert un atac i no podia fer-lo retornar. El metge examinà el nen i declarà que era mort.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A mitja nit va presentar-se al dispensari del carrer de Barabà, Bernabé Gallart, de 27 anys, jornalier, perquè li curesin algunes contusions que tenia a la cara.

Segons va dir, estava a una taverna de l'Arc del Teatre i tot d'una es presentà un individu desconegut i, sense més ni més, l'escamotà a cops de puny i va fugir.

A TOT BARCELONA INTERESSA VISITAR LA

SENSACIONAL LIQUIDACIÓ

que en totes les existències d'estiu (completament assortides) realitza fins el 15 d'agost la

CASA BALTA

Banyes Nous, 11 - Cegos Boqueria, 8 - Telèfon A. 779

Millor ocasió mai. - Mai unes rebaixes tan grans

Secció de cotons

2.000 metres batista anglesa a	1'00 pta. metre
Gran tricot (tots colors) a	3'00 id. id.
Mont-nevat (autèntic) a	5'00 id. id.
Crespó Kimono (rentable) a	2'00 id. id.
Ratina anglesa (colors llisos) a	5'00 id. id.
Ratines llistades (qualitat superior) a	2'00 id. id.
Ratines llistades (País) a	1'75 id. id.

Secció de sederia

Crespó seda (tots colors) a	11'00 ptes. metre
Crepé marrocaïn (autèntic) a	12'00 id. id.
Musolina negra, 90 cm. a	9'00 id. id.
Glacé 100 cm. i colors a	17'00 id. id.
Foulard estampat, gran ocasió, a	10'00 id. id.
Seda crua superior	7'00 id. id.

Veritables gangues en Sedes i Velluts brotxats i estampats

Tricot seda (Tots els colors i amples des de 15 pessetes metre).

Precisa vendre un important stock de gèneres blancs (peces de 20 metres) que oferim als nostres clients a menys del seu valor

La més real de les liquidacions: La més bona oportunitat per al comprador

Tot a benefici dels nostres clients

i per a donar cabuda a les immenses col·leccions que la

té adquirides per a la

CASA BALTA

TEMPORADA D'HIVERN

Dr. Montaña

dels Hospitals de París. Pell i Veneri, Sant Pau, 23, principal, 2.

Capses de luxe

per a boues i bateigs. Antiga Casa BARGUES. Sant Pau, 36.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... (4530 A.
(4531 A.
(4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Participariem

en les despeses d'un camp de futbol, si se'n permetés usar-lo en determinades hores.

Ofertes P. A. 617 LA VEU DE CATALUNYA.

Una parella de seguretat de servei a la platja de la Barceloneta va topar amb dos subjectes carregats amb sacs, els quals subjectes, veient els guardies, fugiren, abandonant els sacs, que eren plens de llet.

Una altra parella detinguda en els banys de Sant Sebastià a l'Isle de Martí Fubregat, de 21 anys, el qual s'havia apoderat d'un vestit de bany valorat en 9 pessetes.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Els veïns del carrer de la Diputació encara amb el de Montaner es disposen a celebrar el nou servei de tramvies de via ampla recentment inaugurat en el carrer dels esmentats carrers, havent organitzat un gran ball per a la vetlla del dia 5 d'agost, a les deu, que serà amenitzat per la banda Iris Park.

Amb els elements valuosos amb què compta la Comissió promet ésser una festa brillant.

Majestic Hotel Anglaterra

Coberts especials
(vi comprès)

Dinar, ptes. 6'50 — Sopar, 7'00

El Cos de Serenos ens prega fer públic que no es deixin timar per uns subjectes que han per Barcelona demanant una almoïna per a poder atendre l'enterrament del sereno del barri, que diuen que és mort.

La Corporació de Serenos agrairà que quan vingui un subjecte amb tal petició sigui detingut i a la vegada fa constar que el dit Cos està constituït en forma que quan mor un sereno queda completament ateses totes les despeses.

- La Loteria de la Sort

Es ja verament colossal la cort a l'afortunada Administració de Loteries num. 12, que don Miguel Valdés té establerta a la Rambla de les Flors núm. 12. En el sorteig d'ahir, ha venut el bitllet Núm. 12077, afavorit amb el segon premi, de 60.000 pessetes, aproximacions 60 del centenar. Demà, ha venut els bitllets 13.895 i 30.248, premiats amb 1.500 pessetes. Són tretze els premis majors que el senyor Valdés ha expès durant aquest any.

Ahí tardava a sonar un tret que va semblar sortir d'algun pis de la casa núm. 6 bis del carrer de la Cadena, habitada per gent de vida poc exemplar.

Totes les indagacions que van fer els agents de l'autoritat per assabentar-se de qui havia disparat van resultar inútils.

-Sangrà Pelayo, 11 Aixetes

Al carrer de Pere IV, l'autò 4565, que anava menat pel seu propietari, va atropellar el noi Francesc Prats Bernades, d'11 anys, causant-li contusions al braç dret i a l'esquena.

Va ser auxiliat al dispensari del Paulat.

Al dispensari del carrer de Barba van auxiliar ahir vespre a Maria López Andrés, de 18 anys, la qual tenia fortes contusions a les cames, pronòstic reservat, per haver-la atropellada un tramvia a la Rambla de Santa Mònica.

La calor sens dubte va fer que dues

dones es barallessin ahir al carrer de Torra Demians, i una d'elles, per a refrescar la seva adversària, li va tirar un cantell pel cap, ocasionant-li una forta contusió a la regió parietal dreta.

Va ser curada la pacient al dispensari d'Hostafrancs.

Al terrat d'una casa del carrer de la Neu de Sant Cugat, el noi Joan Rabada Lagüens, de sis anys, va caure d'una cadira a la qual s'havia enfilat, i va fracturar-se greument el braç dret.

El van curar al dispensari de l'Alcaldia, d'on fou conduït a l'Hospital de la Santa Creu.

Platja - Camp

Encara queden dies

Abans d'anar-vos-en, per a la comoditat a l'estiu, compreu a baix preu retalls de tots els articles en

LA FILOSOFIA

10 - Carme - 10

Bisbat

-S'ha reunit la Junta Diocesana de Construcció de Temples despatxant favorablement els expedients instats pels senyors rectors de Sant Josep Oriol de Barcelona i Sant Vicenç de Calders.

-Ha mort en aquesta capital, als 32 anys d'edat, la Germana Isabel Femenia, religiosa del Sagrat Cor de Jesús.

-Es troben a Barcelona els reverends don Ricard Pla i don Manuel Mall, alumnes que han estat del Col·legi Espanyol de Roma, després d'haver acabat els estudis i haver-se graduat en les facultats majors.

Un d'aquests dies marxaran a les seves respectives diòcesis, València i Menorca, per a exercir els seus ministeris.

-Avui, dimecres, vestirà el sant hàbit en el Reial Monestir d'Agustins de Santa Maria Magdalena la senyora Marta Agüero i Agüero.

L'apadrinarà donya Vicenta Domper de Sopena i farà la plàtica el reverend don Martí Elias.

-En plena convalescència ha sortit cap a Vilanova i Geltrú el canonge d'aquesta Catedral doctor non Sebastià Puig, que ha passat una temporada greument malalt.

-Procedent de Larroix i amb llicència militar de dos mesos es troba a Manlleu prop de la seva família el sacerdot soldat don Antoni Cuatrecasas.

-Ha sortit cap a Prats de Rei el canonge penitenciari d'aquesta Catedral doctor don Gabriel Auguet.

-Ha estat nomenat capellà de la

Casa de Misericòrdia de Girona don Pere Pujol i Rubió.

-Dilluns es celebrà amb gran solemnitat la festa de Sant Ignasi de Loyola, fundador de la Companyia de Jesús, a l'església del Sagrat Cor i a la Reial Capella del Palau.

-Procedent de Cadix ha estat a Tortosa el reverend don Francesc de P. Gimenes Alfaro, per a saludar a la seva tia Sor Beatriz, Germaneta dels Pobres, neboda del marquès de Torresoto i del general Topete.

-El bisbe de Segorb Lluís Amigó és a Castelló de la Plana, estant-se en el convent dels caputxins.

-Al convent de Minimes de Mora d'Ebre han rebut el Sant Hàbit les postulants Natàlia Massot i Teresa Julià.

-Aquesta setmana sortiran cap a Roma el rector de Sant Jordi don Blai Sardà i el seu germà don Josep, operari diocesà.

-El bisbe de Tortosa ha nomenat economs de Llob i Arenys de Lledó, respectivament, don Elies Molina i don Francesc Burrull.

-El dia 21 del corrent començaran una tanda d'exercicis espirituals, dirigits pel P. Joan M. Solà, jesuïta, al convent de Maria Reparadora d'aquesta ciutat.

-Han estat portades al Museu Lapidari del Temple Romà de Vil·la les lloses que tancaven diverses sepultures que existien al presbiteri de l'església del Carme d'aquesta ciutat.

Vida religiosa

Avui, Nostra Dona dels Angels, el Sant Angel Custodi i St. Alfons Maria de Ligori. —Demà, la invenció del cos de Sant Esteve, protomàrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Nostra Dona dels Dolors. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

—Demà, a la parròquia major de Santa Anna.

La missa d'avui, Sant Alfons Maria de Ligori, color blanc. —La de demà, invenció del cos de Sant Esteve, protomàrtir, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona dels Angels a la seva església. —Demà, Nostra Dona de la Providència, al Pi, privilegiada.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Josep. Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Commemoració dels fidels, a la seva capella, Escorial, 155, (Gracia). —Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús, a la mateixa capella.

—Demà, a les cinc de la tarda, tindrà lloc en aquesta parròquia el devot exercici de l'«Hora Santa».

El divendres propinent, primer de mes, a les vuit, missa de Comunió general; a dos quarts de dotze es resaran els exercicis propis del dia, i a la missa de dotze l'Escolania cantarà piadosos motets, acabant amb la reserva i benedicció.

—Avui, festa votiva de la ciutat de Barcelona a la Santíssima Verge de la Mercè.

Descens de la Santíssima Verge a Barcelona. —De sis a dotze, com en els dies festius, missa cada mitja hora; a les vuit, la Matinal, cantada per l'Escolania; a les deu, Ofici solemne, amb assistència de l'Ajuntament; cantarà la capella de música de la Basílica, dirigida pel mestre Millet. Farà el sermó el reverend senyor doctor don Valentí Martí, catedràtic del Seminari Conciliar de Barcelona.

A les sis de la tarda, després de la «funció diària» es cantarà Trisagi Maria, sermó per l'esmentat doctor Martí, acabant-se tan solemnes cultes amb el cant de la «Salve Mercedària», Goigs i besmans de l'Exceisa Patrona de Barcelona.

Borsa de Madrid

Canvi facilitat per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona 1 d'agost de 1922.

4 per 100 interior, comptat	69'75
» fimes.....	00'00
» fi pròxim.....	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)...	97'25
Banc d'Espanya.....	550'00
Arrendatària de Tabacs.....	248'00
Stat. Gral. Sucr.-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	66'00
» » » ordinàries	33'50
Francs.....	52'65
Lliures.....	22'66
Banc Espanyol Rio Plata.....	100'50
Cèdules Hipotecàries.....	100'50

L'actualitat social

Atemptat a Badalona

UN OBRER MORT
I UNA NOIA FERIDA

A dos quarts de dues va ésser agredit a Badalona un obrer «esquirol» de la fàbrica Tarrats (teixits), el qual era conegut amb el nom del «Fill del Nu», i es deia Jaume Casellas Centena, de 41 anys, casat.

El fet va passar al carrer de Trilla. Un grup de quatre individus sobtadament, va disparar sobre la víctima, fugint després precipitadament. Alguns individus del soment sortiren en direcció cap on havien fugit els criminals, però aquests havien ja desaparegut.

El ferit fou recollit per alguns veïns i transeünts i va ésser conduït al dispensari de Badalona, havent mort al cap de cinc minuts de l'agressió. Presentava, entre altres ferides, una a l'esquena, amb sortida de la bala pel pit, i una altra al costat, totes dues mortals.

També va resultar ferida, però no de gravetat, una noia de sis anys, la qual es trobava al lloc de l'assassinat. Es diu Antonia Garcia Seguí, i té una ferida que li travessa la cama dreta, pronòstic reservat.

Com havem dit en algunes ocasions a Badalona hi ha vaga de contramestres, deguda a què els fabricants de aquella ciutat no van creure convenient acceptar el laude del governador, que va posar fi a la vaga que hi havia a tot el pla de Barcelona.

El Casellas treballava de contramestre esquirol, i sembla que havia rebut algunes amenaces.

Posteriorment, la guàrdia civil de Badalona va procedir a la detenció de Joan Pasaret Subra, de 34 anys, fill de Puigregí; Joan Mateu Valls, de 31, de Badalona; i Bonaventura Masferrer Pujol, de 30, de Sant Genís de Vilassar, tots ells contramestres, residents a Badalona i afiliats al «Radium».

Foren posats a disposició del jutge municipal que instrueix les primeres diligències.

El Casellas no pertanyia a cap sindicat. Durant la Setmana tràgica es va distingir per la seva exaltació, i era considerat com un dels directores dels successos que esdevingueren a Badalona en aquells dies de trista recordança. Per aquest motiu va passar una temporada a la presó.

En aquell temps feia de flequer, i posteriorment, havent-se casat amb una obrera teixidora, va dedicar-se a l'art tèxtil.

UNA PROTESTA CONTRA ELS DARRERS ATEMPTATS

Amb el segell d'El Comitè de la Federació Local de Barcelona s'ha fet pública una protesta referent als darrers atemptats, fent-se constar en la mateixa que el Sindicat únic subsisteix i respondrà en el terreny en què se'l combat.

DE L'AGRESSIO DEL CARRER DE MILANS

El diumenge, al matí, tingué lloc l'enterrament de Didac Godino, agredit dies passats al carrer de Milans.

Des del Dipòsit de l'Hospital Clínic on havia estat portat des de l'Hospital de la Santa Creu, acompanyant el cadàver fins al cementiri uns noranta amics i companys del mort.

No esdevingueren incidents.

ELS ESTRANGERS EMPRESONATS

Com deixem abans d'ahir, a bord del vapor «Giulio Cesare» sortiren expulsats d'Espanya, dotze subdits italians que feia temps que estaven a la presó per ordre governativa.

Segons sembla, s'ha ordenat que estiguin disposats per a embarcar uns altres estrangers reclosos a la Presó Model.

Parlant d'aquest assumpte el governador, va manifestar que el Govern té donada ja fa temps l'ordre d'expulsió de diversos estrangers, la qual ordre es va complir a mesura que es disposa de quantitats per al viatge i es van venent les dificultats que oposen alguns països a la repatriació de diversos individus la nacionalitat dels quals és dubtosa.

Entre els que encara romanen a la presó esperant llur repatriació figuren: el capellà Jonàs Constantin, persa; Joan Furnowisni, prevere, polonès; Manuel Echeveste, Albert Figuer i Enric Monte, argentins; Miquel Apogiesi, brasiler; Fran Kargel, austríac; Medebau Ivanoff i Slavri Semerzieff, búlgars; Eugeni Pravda i Alexi Dereviancheuko, russos; Iuri Lan,

estonià; Assen Karrubi i Tomàs Antonio, turcs, i Vecseri S. Sandor, hongarès.

PER AMENACES

Ha estat detingut Antoni Miliana, acusat d'amenaces de mort al seu patró Ciprià Blay, el qual el va acomiadar del treball.

LA VAGA DE TAXIS

Dilluns, la Junta de la Unió de Llogadors de cotxes i automòbils va conferenciar amb el governador, il·luminant-se a exposar-li l'estat de la vaga.

Ahí la Junta va demanar autorització per a celebrar a la nit una assemblea. Es parlava de la possibilitat que acordin tornar al treball.

NOVA ENTITAT D'AUTOOCICLES-TAXIS

Aquesta nova entitat ha circulat la nota següent:

La comissió gestora de la Societat d'Autoocicles-Taxis, constituïda ahir, té l'honor de dirigir-se a l'Ajuntament de Barcelona donant-li compte dels acords presos per unanimitat a la reunió celebrada a l'acte de la seva constitució.

Primer. Defensar la necessitat de què el propi Ajuntament reconegui l'acord Consistorial pres el 26 d'octubre de 1921 de què els autoocicles, com a tals, no poden passar de 1100cc. com així ho tenen reconegut totes les Associacions Internacionals d'Autoocicles, ja que no hi ha, demés, motiu justificat per a augmentar el cubatge de 1100 cc., havent-hi ja actualment gr. quantitat de marques d'autoocicles, entre elles «Citroen», «Salemson», «Peugeot», «Hebe», «Dygg», «David», «Senechal», «Loric», «Austro-Daimler», «Ideal», «Gn», etc., i les raons que podrien alegar els interessats en arribar fins a 1300 cc., són les mateixes que alegaran demà els que puguin d'aquesta cilindrada, no essent, per tant, aquesta solució, sinó un precedent de base falsa per a noves transigències.

Segon. Mèrès a la iniciativa dels organitzadors d'aquesta entitat, actualment Barcelona gaudeix d'un servei de Taxis econòmics, i per tant, considerem que aquest Ajuntament no pot negar-nos la concessió de parades exclusives per als nostres autoocicles a tots els llocs on n'hi hagi de determinar-se per a automòbils i motoocicles, en la qual base aquesta societat es fonamenta perquè el públic es doni compte de la implantació d'aquest nou servei econòmic, i a l'ensenyem per considerar-lo indispensable per als efectes econòmics dels associats.

En conseqüència. La Societat d'Autoocicles Taxis espera confiadament que aquest Ajuntament es dignarà resoldre amb urgència els extrems anteriorment exposats, donant tota mena de facilitats a l'esmentada societat com a compensació a l'obra magna efectuada en benefici de la ciutat, tant temps desitjada i sense solució fins al present.

Barcelona a primer d'agost de 1922.

Obituari

FUNERALS

N'Antoni Costa i Coll. Morí el 28 de l'últim juliol. Demà, dijous, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Cugat del Vallès.

En Ramon Bardella i Farré. Morí el 22 de juliol. Demà, a les deu, funerals a la parròquia dels Josepets.

ANIVERSARIS

En Magi Gallifa i Gomis. Morí el 2 d'agost de 1921. Avui, misses a les esglésies de Valldaura, Sant Francesc, PP. Caputxins, MM. Caputxins, Cases de beneficència de Manresa i a les parroquies de Candona i Sant Joan de Vilatorrada.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

La nena Maria dels Dolors Benazet i Tutusius. Ha mort a l'edat de dos anys. Enterrada ahir a la tarda a Sitges.

Na Lluïsa Tubau i Jordana. Enterrada el matí d'ahir al Cementiri Nou.

Na Antonia Aymerich i Corbera de Tort. Enterrada ahir a la tarda al Cementiri d'Hospitalet del Llobregat.

N'Arthur Buch i Baillie. Ha mort a l'edat de 33 anys. Enterrat la tarda d'ahir al Cementiri Vell.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

ELS CONFLICTES OBRERS

Madrid, 1, 2 tarda.
El ministre del Treball ha manifestat al migdia que les notícies rebudes d'Astúries donaven compte de seguir igual aquell conflicte miner. Malgrat aquests informes, el senyor Calderón mantenia impressions optimistes respecte aquesta vaga, puix està en relació amb el governador d'Oviedo i no desconfia de trobar un final satisfactori a aquest assumpte. Ha afegit el ministre que rebia nombrosos telegrams de felicitació per la solució de la vaga de Biscaia. Un d'aquests telegrams és de l'alcalde en nom d'aquell veïnat. Altre telegrama és del diputat don Indalecio Prieto, el qual el felicita per la resolució d'una vaga en que han perdut obrers jornals per valua de deu milions de pessetes. La Companyia dels Alts Forns ha perdut dos milions de pessetes, amb motiu d'haver-se apagat els alts forns.

DE GOVERNACIÓ

Ha manifestat aquesta tarda el senyor Piniés que aquest matí l'havia visitat el sots-secretari de Guerra. No volgué dir, encara que se suposa, si tractaren, en la conferència, dels assumptes que estan relacionats amb els rumors que circulen sobre l'actitud de protesta del cos de Correus. Pel contrari, el ministre de la Governació ha assegurat que a tots els sectors la calma és completa. El senyor Piniés no tenia encara notícies sobre l'arribada del senyor Alvear a Sant Sebastià, encara que no l'estranyava, puix segurament el governador de Guipúscoa es trobaria acompanyant el president de l'Argentina.

DESMENTINT

El sots-secretari del ministeri de la Guerra ha desmentit aquest matí, parlant amb els periodistes, que la visita que ahir li va fer el ministre de la Governació tingués relació amb el conflicte de Correus.

—Vingué únicament— ha dit el general Barranta — per a formular una reclamació per creure que havien estat cridats indegudament a files dos soldats de quota pertanyents al cos de Correus.

Els dits soldats, segons el senyor Piniés, prestaven servei com a mobilitzats.

L'assumpte ha passat a Capitania general per a la seva resolució.

EL COS DE CORREUS

Es diu que els funcionaris de Correus tenien preparada per a demà la vaga de braços caiguts, ordenada per una junta que té la confiança del cos i que resideix a Bilbao.

S'ha de tenir en compte que la Junta de Madrid és sols executiva dels acords de la de Bilbao, però ahir al matí els caps dels serveis de Correus de Madrid proposaren al personal la fórmula d'arranjament següent:

Que es concedeixi un termini al Govern, que podria ser de tot el mes d'agost, perquè durant el mes siguin fetes les reformes que demana el cos, i, sobretot, les que segueixen.

Creació del ministeri de Comunicacions.

Reforma de la junta de caps.

Implantació de la inspecció provincial de serveis.

Nova organització dels mitjans de transport.

Aquesta fórmula fou acceptada pel personal de Madrid i ahir passada sortiren cap a Bilbao, amb l'objecte de conferenciar amb la junta, uns funcionaris madrilenys de correus.

Un periodista ha preguntat al senyor Piniés si reconeixia la legalitat de l'Associació de funcionaris de correus.

El ministre ha contestat que no tenia notícies que funcionés tal associació, i, per tant, per a reconèixer-la, seria necessari que existís.

Es diu que es va donar a l'opinió un manifest en el qual el cos de Correus respon a les manifestacions del ministeri de la Governació.

El manifest, que ja està redactat, conté arguments i dades de gran importància.

EL BLAT

La Confederació Nacional Catòlica Agrària s'ha dirigit al president del Consell i als ministres de Foment i

Hisenda, a fi de contrarestar la petició dels farinares del litoral que es permeti la importació de 40.000 tones de blat exòtic.

La Confederació ha decidit aquesta protesta per indicació de la Federació de Burgos, i fa, a més, per a elevar-la en la depreciació del blat nacional, que, d'atendre, aquella petició, suposaria la ruina dels agricultors castellans i s'accediria a una illegalitat.

REGISTRES I DETENCIONS

Madrid, 1, 415 tarda.
El jutjat militar ha anat detenint i empresonant els firmants d'una fulla protestant de la guerra del Marroc. Aquests són: Regino González, secretari de la Federació de Joventut Socialistes, Galetà Reuondo, president de la dita Federació; Lluís González, secretari de l'Agrupació Femenina Socialista; Clàudia García, presidenta de la dita Agrupació; Joan Alvear, secretari de la Joventut Socialista Madrilenya; i Felip García, president de la dita entitat.

Demés, la policia ha practicat un registre a la Casa del Poble i en la redacció de «El Socialista».

El jutge militar, comandant Pita, ha rebut declaració als detinguts, i ha posat en llibertat, després de declarar, a Clàudia García, amb un fill de set mesos, que es troba malalta.

Amb motiu d'aquestes detencions entre els obrers organitzats i entre els afiliats a les associacions socialistas madrilenyes l'excitació és gran. Com diguérem el dissabte, la policia practica un registre en l'Escola Nova, on té el seu domicili la Joventut Comunista, detenint alguns dels que allí es trobaven.

Aquest registre i algunes detencions i registres que s'efectuen, segons es diu, són deguts a la troballa d'una bomba davant del domicili del marqués de Viana, al carrer d'Alcalá, el divendres, al matí.

La bomba tenia la meixa apagada. Hi ha que advertir que el marqués i la seva família es troben absents de Madrid.

PROTESTES

Segueixen apareixent als periodics protestes contra les dietes dels diputats.

Les últimes rebudes són la de la societat obrera de Mondoñedo, i de la Cambra de Comerç d'Avila.

PLET TEATRAL

La intervenció del president de la Societat d'Actors, senyor Arriach, en l'assumpte de l'empresari senyor Fraga i el Sindicat d'Actors, no ha donat resultat satisfactori.

En vista d'això, avui surten de Madrid comissionats per a entrevistar-se amb els propietaris dels teatres que té en arrendament el senyor Fraga.

Una altra gestió que es realitzarà paral·lelament a l'anterior és la visita als propietaris i empresaris de teatres en les ciutats on el senyor Fraga tingui alguna sala d'espectacles en arrendament, per a oferir-los les companyies textualment formades, dispensant-los de pagar el 25 per 100 per a les funcions dels diumenges, a les quatre de la tarda, per acabar els espectacles després de dos quarts de dues o per a assajar més temps de les hores reglamentàries; és a dir, citar totes les traves que hi ha ara perquè puguin competir amb els espectacles que organitzi el senyor Fraga.

Els actors expliquen l'actitud del senyor Fraga dient que aquest senyor al qual un veto de la casa cinematogràfica més important del món li impossibilita d'exploitar el dit espectacle en les sales dedicades exclusivament a l'exhibició de pel·lícules, ha cercat un pretext per a rompre amb actors i actors, i d'aquesta manera explotar les pel·lícules en els teatres als quals no arriba el veto de l'empresa cinematogràfica.

SOBRE EL DESASTRE DEL MARROC

Huelva. — Al Teatre Mora ha donat una conferència el marqués de Polavieja sobre les veritables causes del desastre del Marroc.

La concurrència era gran.

Començà el marqués de Polavieja el seu discurs ressaltant la tasca realitzada pels pobles europeus i pel Japó per a fonamentar el seu engrandiment en una exaltació de la ciutadania dels seus nacionals.

Estima que aquesta és la tasca a

la qual Espanya ha de dedicar tots els seus esforços per a salvar-se.

S'ocupa del problema del Marroc i afirma que el desastre de juliol sols pogué tenir lloc per la ineptitud de l'Alt Comissari o per la covardia de l'exèrcit.

La temeritat d'ordenar d'ús s'escomet a una empresa a consciència de que s'està mancant d'elements per a ella, pot ésser l'origen de la catàstrofe.

Amb lectura de documents passa a demostrar que el general Silvestre obrà sempre obeint ordres de l'Alt Comissari i del Govern.

Assegura que el general Berenguer tingué el projecte sempre de conquerir Alhucemas, però cometa la gossadia de comunicar-ho així als benitraguats i als bocotes, aconsellant per a procedir de tal manera per moros que el voltaven traidors la majoria i enemics que l'operació es fes d'acord amb Abd-el-Krim i d'altres moros coneguts per dur amistat amb Espanya.

Parla de les dificultats amb que topa Espanya per a la completa pacificació de tota la seva zona, culpant d'això a les maniobres del partit colonista francès, qui fomenta la insurrecció de les cabiles de la nostra zona, mitjançant la remesa de diner i armes i per la compra dels santions que prediquen freqüentment la guerra santa entre les cabiles.

Diu que tot aquest estat de coses havia d'ésser conegut pel general Berenguer i que sens dubte ho era, i així resulta més censurable la seva conducta en no pendre les mesures necessàries per a evitar el desastre.

Assegura que qualsevol general d'un mitjà concepte hauria realitzat, segurament, aquestes mesures.

Diu que perquè la influència d'Espanya pugui ésser del tot efectiva hauria d'ésser nostres les costes de Tunis i Tanger, única manera que el Marroc constitueixi per a Espanya una garantia d'independència política.

FIRMA DEL REI

Madrid, 1, 515 tarda.

D'Instrucció. — Suspendent els efectes del Real Decret d'autonomia universitària.

D'Hisenda. — Fixant el nou cànon que en concepte de consum de sucre ha de cobrar la província de Navarra des del primer d'abril passat.

Nomenant cap de la secció d'Aranzels de Duanes a don Sebastià Castells.

Idem de la duana de Port-Bou a don Manuel Saez de Tejada.

Idem idem de Huelva a don Lluís Sitges.

Idem cap de secció d'assumptes especials i del personal de duanes a don Tomas Pérez de Azabara.

Idem administrador de la duana de Palma a don Enric Alabert.

Idem idem de Cartagena a don Salvador García Conde.

Idem interventor del dipòsit franc de Barcelona a don Isidor Aguilar Cuadrado.

Idem administrador de la duana de Tarragona a don Antoni de San Roman.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Idem segon cap de la de Màlaga a don Lluís Fernández Aguirre.

Des del mes de febrer s'ha vingut treballant en l'organització del cos.

El poc exa que tingueren les peticions formulades el mes de març últim augmentaren el malestar regnant.

Es queixen els funcionaris del desconeixement que diuen regna a les altures del Govern, de les necessitats del Cos.

Ultimament sembla que hagué de manifestar decididament que els ambulants no viatjarien en l'amenat «coixe de la mort» que anava a posar-se en circulació de Madrid a Màlaga.

Aquest servei de les ambulancies és un dels cavalls de batalla.

La impressió d'última hora de la tarda recollida al Palau de Comunicacions, després d'una junta de caps i de la comissió de Madrid amb l'inspector general, és que es procurarà treure virulència al plet.

Els caps que primerament es negaren a solidaritzar-se amb la comissió, s'avenen a no privar-la de la unitat d'acció i procediment.

La comissió, per la seva part, afirma que es procurarà l'assoliment de totes les aspiracions dins del més gran respecte a la superioritat i amb tota subordinació a aquesta i fins sembla que el senyor Piniés ha procurat treure importància a unes frases seves que han molestat al personal.

Aquesta tarda, a les sis, se celebrà una reunió al Correu Central.

NOUS GENERALS

Santander. — El Rei ha firmat l'ascens a generals del coronel d'Estat Major don Germà Benítez, del d'artilleria don Ferran Baeza, actual director de la fabrica d'armes de Toledo, i de l'auditor senyor Rue.

ARRIBADA DEL PRESIDENT DE L'ARGENTINA

Sant Sebastià. — A les 940 arribà a Hendaya el president Alvear, acompanyat de l'encarregat de Negocis de l'Argentina a París, don Albert Figueroa, del seu secretari particular, d'un cosí seu, del coronel Cosine, agregat militar a la legació de París i del capità de corbeta Bengolea, agregat naval de la mateixa legació.

L'esperaven el cònsol general d'Espanya a Buenos Aires, senyor Iturralde, l'encarregat de Negocis de l'Argentina a Madrid, el cònsol de l'Argentina a Sant Sebastià i el cònsol de Espanya a Hendaya.

El President, després d'ésser complimentat, marxà en automòbil a l'Hotel Euskalduna, on el van saludar el rector de la Universitat de Madrid i els seus parents Emili i Eduard Alvear.

El president va dinar al tren i en arribar a l'estatge es va retirar a descansar.

Manifesta que havia estat ja a Espanya, que coneix Madrid i algunes províncies, però que no ha visitat el nostre país fa 15 anys.

Digué que la seva ascendència és espanyola. La seva família procedeix d'Astúries pel seu pare i de Montilla (Còrdova) per la seva mare.

Milita al partit radical argentí.

Porta cinc anys fora de l'Argentina i sense presentar la seva candidatura es troba ara elegit President.

ITALIA I ESPANYA

Madrid, 1, 615 tarda.

Vigo. — Un personatge del seguici de l'hereu de la Corona d'Itàlia, abans de sortir de Vigo deixa entrevéure que el príncep serà el promès de la princesa Beatriu, filla dels Reis d'Espanya, i que és possible que en el viatge del monarca espanyol a Itàlia es tracti d'aquest assumpte, malgrat que la princesa sols té 13 anys d'edat.

Se sap que el tocar el cuirassat italià en port espanyol fou degut al desig manifestat pel príncep hereu de la corona d'Itàlia.

A títol d'informació recollim aquestes rumors.

ESPANYA I L'ARGENTINA

Santander. — L'alcalde d'aquesta ciutat ha dirigit al president sortint de la República Argentina, senyor Irigoyen, un cablegrama en el qual diu:

«Com alcalde de Santander, la meua major gloria etapa comandament és representar Espanya per a saludar en nom de la pàtria el president de l'Argentina en el moment de trepitjar la nostra terra, recordant que la

fills predilecta, l'Argentina, ha demostrat sempre amor noble a Espanya i als espanyols que acuden allí a ennobrir el treball.

En saludar a Alvear, en nom de la Montaña, em plau d'enviar-li una afectuosa salutació.

La ciutat saludarà el President per boca del seu alcalde en aquestes termes:

«Senyor: la formosa capital muntanyenca en què exerceix l'autoritat popular pren en aquest moment la representació de tot Espanya i en sentit enaltit i honorat saludant en la vostra il·lustre persona la noble i generosa nació Argentina.

El dia d'avui serà de record inextinguible per a l'Ajuntament que presideixo, ja que la fortuna li dona ocasió de rebre a qui té la confiança d'un gran poble i pren lloc entre els caps d'Estat i s'eleva a la suprema magistratura d'una nació a la qual tants records ens uneixen i tants d'interessos ens lliguen.

Santander sap, com pocs pobles d'Espanya, l'amor i la simpatia amb què els espanyols han estat rebuts i obsequiats per la noble nació que representeu, i en rebre-us us retem, senyor President, un afectuós tribut de gratitud».

ELS REINTEGRATS A L'EXERCI

Madrid, 1, 830 nit.

Els diaris publiquen una carta de l'ex-alumne de l'Escola de Guerra senyor Coello de Portugal, en la qual, entre altres coses, diu:

«Sense perjudici d'altres i més extensos aclariments, em limito per avui a manifestar i a sostenir el següent:

Primer. — Que la Sentència del Tribunal Suprem ha quedat incompleta, puix no se'ns ha restituit a la situació que teníem el dia 2 de desembre de 1919, que era la de disponibles en l'Arma d'Infanteria i alumnes de l'Escola de Guerra. En vista d'això se'ns ha destinat arbitràriament a regiments d'Infanteria, a pretext que aquell Centre d'ensenyament es troba actualment en període de vacances, en la qual situació estan tots els altres alumnes, els quals no pertanyen a cap Cos entit.

Tals destins, que han obert sens dubte a noves exigències de la Comissió Informativa d'Infanteria, han donat lloc a que en aquest període de transició hagin tornat a sorgir les imposicions de sempre, entre elles, la prohibició o el vet perquè passin al Cos d'Estat Major, que ha estat sempre la causa única de tot l'esdevingut, i fa que, resuscitant procediments de pressió i coacció, habituals en la dita Comissió Informativa, procediments coneguts i tolerats per la feblilitat dels governs, que no s'atreveixen a ferhi cara i a sostenir els drets dels ciutadans, hagi vingut a quedar incomplet el veredict de burlada la decisió ben clarament manifestada del més alt Tribunal del Regne.

Segon. — Que la petició de la meua baixa en l'Exèrcit no m'ha estat imposada per ningú, sinó que és un acte de la meua llibertat voluntat, perquè pretenció pendre la meua carrera i el meu esdevinidor a la milícia que creant-hi una situació difícil, per no doblegar-me a sotir imposicions i a subscriure compromisos que no puc acceptar ara, com els vaig rebutjar amb igual raó i dret fa tres anys.

Tercer. — Que si vaig posar la meua firma — i no la retro ara — al peu de la carta de salutació cordial que dirigírem a l'oficialitat d'Infanteria en fer-se públic el veredict del Tribunal Suprem, no m'he regut en canvi, ni em crea obligat, a presentar disculpes ni a compartir humiliacions, que, respectant l'opinió de tots, crec incompatible amb el meu dret, amb el meu decòrum i amb la meua dignitat».

EL COS DE CORREUS

Aquesta tarda, a les sis, s'ha celebrat una reunió de caps i oficials de Correus.

Han predominat les actituds de temperància.

Estava acordada per a demà la vaga per temps il·limitat, la declaració de la vaga ha quedat ajornada, però no suspesa. Es fixarà la data oportunament, si cal.

El cap d'administració han firmat un document, que redactà la Junta de Correus.

Tots marxem, doncs, units, a partir d'aquest moment.

Aquesta nit surten cap a Bilbao els funcionaris Anibal Fernández, cap; i els oficials Herrera, Molina i Segri per a donar compte dels acords a la Junta Central, que, com es sap, resideix a la capital de Biscaia.

DE FOMENT

Abans de marxar a Astúries el ministre de Foment, firmà una Relat d'obres de foment, amb l'aprovació de plaques per als aprovats del Cos de Delineants.

ELS SECRETARIS MUNICIPALS

A l'Ajuntament s'han reunit, presidits per don Francesc Ruano, els secretaris dels municipis de la província de Madrid, per a reorganitzar l'Associació i interessar del ministre les modificacions convenientes al Decret de 3 de juny de l'any darrer i que s'adoptin noves disposicions per a assegurar l'estabilitat en els càrrecs i garantir mitjançant pensions d'orfeandat l'esdevenidor de llurs parents.

També s'acordà interessar de la superioritat la reforma dels articles 123 i 124 de la llei municipal i la concessió de quinquennis.

A l'assemblea regnà gran esperit de solidaritat. Estigué molt concorreguda.

Es nomenà la nova Junta Directiva, presidida pel senyor De Francisco, i es llegiren les conclusions, que s'aprovaron; i el senyor Ruano, secretari de l'Ajuntament de Madrid, dirigí la paraula als reunits; marxant després a visitar el ministre de la Governació, al qual donaren compte de llurs aspiracions.

EL MARQUES D'ALHUCEMAS

Madrid, 1, 915 nit. Demà passat, dijous, sortirà cap a Cestona, on romandrà alguns dies, el marqués d'Alhucemas.

El cadell dels demòcrates es mostra molt reservat pel que fa a la marxa de la política en general.

Parlant amb un periodista ha dit: — Ara ningú s'ocupa gaire de l'arribada del President electe de la República Argentina, senyor Alvear. Per l'octubre es parlarà de tot.

ROBATORI

Aquesta matinalada han comunicat per telèfon a la Direcció general d'Ordre públic que al palau de la marquesa de Carriago, del carrer de Gaztambide, 34, hi havien penetrat lladres.

Com que la finca està voltada d'un gran jardí s'han tramés algunes parelles de seguretat al comandament d'un oficial i alguns agents de vigilància, que han donat una batuda, sense trobar els lladres.

Aquests havien penetrat per una finestra, rompent un vidre.

A la palustrada hi havia taques de sang.

Al jardí s'han trobat diverses joies de gran valor, que sens dubte deixaren caure els lladres en llur fugida.

Signora fins ara la quantia del robatori, però pot afirmar-se que és molt important.

Els lladres no han estat agafats.

EL TEMPS

Les temperatures d'avui a Madrid han estat les següents:

A les vuit del matí, 23°; a les dotze del matí, 35°; a les quatre de la tarda, 36°; màxima a l'ombra, 38 graus; mínima, 16°.

Al sol el termòmetre ha marcat com a màxima 44 graus.

Com que ahir fou de 43°, la màxima d'avui acusa un augment de dues dècimes.

NOTA MUNICIPAL

L'alcalde de Madrid, senyor Garay, que al mateix temps és inspector dels mercats, ha donat ordres terminants perquè aquesta última funció es realitzi amb tota escrupolositat.

Conseqüència d'això ha estat que avui es tramessin al cremador del mercat dels Mostenses 2.544 quilos de peix i 18 conills i es decomissessin 4200 ons.

L'alcalde ha cridat l'atenció del director dels tramvies recordant-li l'obligació que contragué l'empresa fa alguns mesos d'executar el transport del peix des de les estacions al mercat dels Mostenses.

Està disposat el senyor Garay a que l'empresa faci efectiu aquest compromís.

ARRIBADA

En l'express de Barcelona ha arribat avui a Madrid el president de la Federació Patronal, senyor Graupera.

PREOCUPACIO

Amb referència als registres realitzats a l'Escola Nova i a les detencions consegüents, es diu que les autoritats militars han estat molt preocupades

aquests dies per l'actitud de certs elements sospitosos en relació amb les forces de la guarnició.

L'única cosa certa és que als quarts s'ha establert una rigorosíssima vigilància per part de l'oficialitat, reforçant-se el nombre d'oficials que presten servei.

ELS FLEQUERS

Madrid, 1, 10'30 nit. L'alcalde ha rebut una instància dels obrers flequers sol·licitant la seva intervenció en el plei que sostenen amb els patrons.

LA DIPUTACIO MADRILENYA

Avui ha inaugurat les seves sessions la Diputació Provincial, presidint el governador civil, el qual en el seu discurs ha dedicat eloqüents frases a la República Argentina amb motiu de la visita que fa a Espanya el seu il·lustre President, senyor Alvear, i proposant que la Diputació trameti una atenta salutació de benvinguda fent vot per la prosperitat i grandesa de la nació germana.

La proposta ha estat aprovada, tramitent-se al President Alvear el següent despatx:

«La Diputació Provincial de Madrid, que inaugura avui les seves sessions, saluda a V. E. amb tot respecte i consideració i agraeix la visita amb què honra a Espanya fent vot per la prosperitat i engrandiment de la gloriosa nació germana, que tan merescudament l'ha elevat a la primera magistratura del país.»

L'INSTITUT DE REEDUCACIO

La «Gaceta» d'avui publica dos decrets del ministeri del Treball per virtut dels quals han estat designats el duc de l'Infantado per a ocupar la Presidència de l'Institut de Reeduació Professional d'Inval·lids del treball i els següents senyors i senyores per als càrrecs de vocal de la dita entitat: Senyores, marquesa d'Uquijo, duquesa de La Victòria, marquesa d'Aldama, i els senyors Manuel de Burgos Mazo i Josep Martínez de Velasco i Escobar, senadors del Regne; Leopold Matos, Josep Francesc Rodríguez, Joan Manuel Pedregal, comte de Gamazo, marqués de Valdivia, Pere Quiro Álvarez, diputats a Corts; Joaquín Decret i Rafael Moya i Rodrigo, membres de la Real Academia de Medicina; César de Madariaga, director de la Junta de Patronat d'Enginyers i Obrers pensionats a l'estranger; Rafael Bergamín, arquitecte; Jacint Garrote, advocat; i Josep Maria Sánchez Borbon, cap d'Administració del Cos d'Advocats de l'Estat, el qual exercirà el càrrec de secretari del dit Consell.

LES PETICIONS DELS FUNCIONARIS DE CORREUS

Concretant tot el que s'ha vingut dient aquests dies respecte al malestar regnant al Cos de Correus, podem dir el següent per a satisfacció del públic:

El Cos té formulades unes aspiracions, que es resumeixen així:

Primera. — Creació del ministeri de Comunicacions amb dos Consells, un de superior integrat per representacions de les forces vives, comerç, indústria, premsa, etc., i un altre d'administració de caràcter tècnic, format per caps i oficials del Cos. Dependran del Ministeri les direccions de Correus, Telègrafs i Ferrocarrils.

Segona. — Concessió de quinquennis o premis de constància.

Tercera. — Readmissió dels carters despatxats.

Quarta. — Supressió de la Junta de caps.

Cinquena. — Reforma del Reglament orgànic de Correus en el referent a correctius, recompenses i tribunals d'honor.

L'aspiració última que s'atén amb la creació del ministeri de Comunicacions és arribar a la completa autonomia i industrialització del servei.

Com és sabut, anit passada sortiren cap a Bilbao dos representants del Cos de Correus.

Segurament s'hauran entrevistat amb la Junta, que resideix a la dita població.

No es tenen encara notícies del resultat d'aquesta entrevista, però la impressió és pessimista; i es nota efervescència a la casa de Comunicacions i alguns impacients tractaven d'adoptar mesures immediates.

L'actitud del Cos de Telègrafs és expectant, però no obstant aquest matí s'han repartit fulles impreses entre els funcionaris, inclosos entre l'element femení de Telègrafs.

Persona que coneix l'assumpte, es ventila a Correus deia avui que en el dit problema és possible arribar a certes concessions en algun punt, com per exemple en la creació de les inspeccions provincials, millorament del material ferroviari en relació amb

el servei de Correus, com passa amb els cotxes ambulants de Correus i en altres en un pla purament tècnic i amb les quals tracia d'atribuir-se a una transacció o acord.

DESGRACIA

Al carrer de Montserrat un camió ha topat amb el cotxe cel·lular. Diversos reclusos han resultat amb ferides de pronòstic reservat.

DEL RESCAT DELS PRESONERS

Melilla. — Es diu que els sis milions que porta un canoner a Ceuta són els que han de remetre's a Abdel-Krim per al rescat dels presoners. Sorpren, no obstant, que el vaixell vagi a Ceuta i no a Melilla.

NOTES DE SANTANDER

Santander. — La Reina i els infants han anat aquest matí en automòbil al balneari de Llerganes.

El president del Consell ha tornat la visita aquest matí a les autoritats i després ha anat a l'hotel on s'estatja el ministre de Finances, amb el qual ha celebrat una extensa conferència.

El Rei ha donat un passeig en automòbil per la població.

Els transeünts porten llacets amb els colors de la República Argentina.

Els automòbils i els carruatges de totes menes porten banderetes amb els colors argentins i nacionals.

La visita feta aquest matí pel senyor Sánchez Guerra al ministre de Finances tenia per objecte assabentar-se de la seva salut; puix el senyor Bergamín està malalt i fa llit.

El president del Consell ha visitat també al senyor Ordóñez i després ha anat a l'església de Santa Lúcia, recordant que una filla seva rebé allí les aigües baptismals.

SINISTRE MARITIM

Ferrol. — A la Capitania general s'han rebut notícies oficials que havia topat contra les roques, a l'altura del Cap Tarracino, el vapor anglès «Do Rest».

Aquest vaixell navegava amb rumb a l'Àfrica.

La tripulació fou salvada en una barcassa.

LA PRESO DE SEVILLA

Sevilla. — Continua en el mateix estat l'assumpte de la preso d'aquesta ciutat.

No s'ha adoptat cap resolució per l'alcalde.

Com es sabut aquest havia ofert la remesa del convent de Santa Miquel perquè en fossin tralladats els presos.

Avui n'han estat traslladats 53 a la preso de terme i en queden en l'edifici 300 més en perill d'un esfondrament, que segons els arquitectes, pot esdevenir d'un moment a l'altre.

Generalitat

EL TERN DE SANT VALERI

El senyor Puig i Cadafalch ha rebut el següent telegrama de Roda:

«Com a fill de Roda, amante de les glòries i tradicions de la nostra Catedral, protesto energicament la venuta dels terns de Sant Valeri pertencents a aquella i solo hállanse Llerida depòsit segun consta documentos archivo Roda. — Ceferino Mur.»

El senyor Puig i Cadafalch ha rebut un telegrama del majordom del Rei manifestant-li que don Alfons ha rebut el de la Mancomunitat que es refereix al tern de Sant Valeri i que es troba completament d'acord amb l'idea i sentit del seu contingut, afegint que el transmet al Govern expressant el seu desig que es prenguin mesures energiques encaminades a la conservació del nostre patrimoni artístic.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció d'Interessos generals (Governació):

Informe en l'expedient relatiu a la reclamació formulada per don A. Pato de què per l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat li siguin abonades les quantitats que se li deuen per subministre de llum pública.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Santa Coloma de Cervelló per a la instal·lació de la llum pública elèctrica en el dit poble.

Foment.

Informe en l'expedient incoat per la Cooperativa Manresana d'Energia Elèctrica sol·licitant transferir a la Societat Fills de Francesc Gomis Soler algunes derivacions de la línia de transport de Manresa a Monistrol i fàbrica Gomis.

Ha tornat a Barcelona procedent de Tarragona i Reus, on ha estat per assumptes professionals, el diputat de la Mancomunitat don Joan Casanovas.

El servei de telèfons

De «La Publicidad»:

«Hojas de diario: Víctimas. — El creciente desbarajuste del servicio de teléfonos ha conmovido a toda la prensa barcelonesa de extremo a extremo. Los propios periódicos que hasta hace poco se abstendían de decir palabra porque les convenía simular que se trataba de un pleito político, en estos últimos días han elevado su voz y han protestado claramente.

Ya era hora! La realidad ha superado todos los augurios de los pesimistas. Pensaban éstos que en manos del Estado el servicio, ya francamente malo, descendería camino de peor, pero con cierta lentitud, por grados. El deceno ha sido fulminante. Ante los aparatos la gente sufre y se desespera. No hay líneas nunca. Barrios enteros pasan meses sin poder comunicarse. Para qué seguir? Esto lo sabe todo el mundo por experiencia cotidiana y directa.

Lo que no sabe el público y conviene que se le diga, es que todos los perjuicios materiales que está sufriendo el comercio y la industria de Barcelona, con ser mucho no son nada al lado de la tragedia que se está desarrollando en la central y en las subcentrales. Los pobres telefonistas, que no tienen la menor culpa de las inepticias del Estado, sufren terriblemente. Son ellas las que soportan el choque de la indignación popular. Toda su buena voluntad se anula ante la falta de material. Se ven acusadas, vejadas de un extremo a otro de día. La tensión de sus nervios es inaguantable. Muchas enferman. Parecerá un detalle melodramático, pero es la verdad y hay que escribirlo, parezca lo que parezca. Una chica ha muerto a consecuencia de enfermedad evidentemente contraída en el servicio. Más de cuatro han ingresado en el hospital en poco tiempo. No habrá llegado la hora de que se busque una solución a esta situación bochornosa?

MYSELF

De «La Vanguardia»:

«Parece ser — al menos así nos lo asegura persona que puede estar bien enterada de ello —, que la causa esencial del lamentable estado en que se halla el servicio telefónico barcelonés, radica en la falta de cables nuevos con que reparar y substituir algunas líneas antiguas, averiadas o deficientes. Se nos dice también que el gobierno ha comenzado a preocuparse de este molesto problema, encargando la adquisición del material necesario para resolverlo. Y se nos asegura, por fin, que en cuanto ese material se reciba, quede colocado y comience a prestar servicio, quedará subsanada en el acto la anomalía actual; pero que, mientras todo eso no suceda, será en vano quejarse del mal, pues faltará su único remedio.

Traslademos, pues, estas explicaciones, que tenemos por exactas, a quien debe oír las y recogerlas en primer término: esto es, al ministro de la Gobernación. Lo que ahora hace falta, según lo dicho, es que el señor Píñes no deje de su mano este asunto, hasta que los trámites de reparación indicados se hayan cumplido i el servicio telefónico de Barcelona recobre, con ellos, su normalidad, dando el ministro órdenes necesarias para abreviar en todo lo posible la duración de las obras.

Tenga en cuenta el Estado que en este asunto ha venido a involucrar a la querrela que uno de sus cuerpos debió sostener contra las pretensiones de la Mancomunidad de Cataluña. El Cuerpo de Telégrafos y Teléfonos, en efecto, reclamó y obtuvo la dirección y el funcionamiento de las redes barcelonesas, que la Mancomunidad desahució asimismo explotando. Toda deficiencia en el servicio, por lo tanto, se aprovechará cuidadosamente por los rivales del Cuerpo de Teléfonos, con miras a cargar sobre éste una responsabilidad que de ningún modo le incumbe, y sugerir al mismo tiempo la idea de que el servicio telefónico barcelonés hubiere sido mejor, caso de haberse confiado a otras manos.

El Estado, pues, debe subsanar con toda urgencia las deficiencias actuales: en primer lugar, para defender a un cuerpo suyo y ponerle al abrigo de toda malevolencia; y en segundo término, para justificar-se a sí mismo, demostrando que su decisión fué la mejor, en el sentido de haber puesto los teléfonos de Barcelona bajo el régimen más conveniente a su perfección y desarrollo.

«El Liberal», después de donar cuenta de queixes respecte al deploable «servei» de telèfons, diu:

«A pesar de que son varios los industriales que se encuentran en el mismo caso, sospechamos que pierden el tiempo con sus quejas y reclamaciones. Hay cosas que no tienen arreglo. Y el mal servicio de teléfonos es una de ellas.»

Del «Diario de Barcelona»:

«Las señoritas telefonistas nos han enviado una extensa carta para justificarse de las injustas censuras de que son objeto, y en ella nos manifestaban que no es por falta de celo ni mala voluntad de ellas; que las causas del deficiente servicio de teléfonos que hay son debidas «al pésimo estado del material», «a la mala organización del servicio»; «al mal cuidado», y «a la falta de líneas de comunicación con las subcentrales».

Las razones que exponen las señoritas telefonistas en cada uno de los apartados apuntados las creemos ajustadas a la realidad, por lo que las consideramos víctimas y no inculpidoras de sus deberes.

Retaillem d'«El Radical»:

«El escándalo de los teléfonos. — Conviene que pasen pronto a la Mancomunidad. — Lo que ocurre con el servicio de los teléfonos urbanos es un escándalo intolerable. Los abonados no consiguen comunicación ni por casualidad. Las averías están a la orden del día. Es tal el desbarajuste, que ya se consideran los aparatos telefónicos como un armatoste inútil.

Periódicos tan sesudos como «El Noticiero Universal» y la «Vanguardia» — este último, en un sueldo de su edición de hoy, redactado en términos comedidos, pero enérgicos — truenan contra el detestable servicio telefónico. «El Radical» hace dos meses que crece de comunicación. Hemos acudido en queja en todos los tonos; con la súplica primero; con la reclamación después; más tarde, con el sueldo en estas columnas llamando la atención del director, del encargado, o del demonio. Inútil todo. Los funcionarios de Telégrafos que ahora cuidan — ¡es un decir! — el servicio, nos han oído como quien oye llover.

Hasta cuándo va a durar esto? Es así como se justifica la resistencia a desprenderse de la red telefónica, con ese proceder absurdo que una vez más pone de manifiesto la inutilidad o la incapacidad de muchos funcionarios del Estado? Es de este modo que se quiere ganar el pleito contra las pretensiones de la Mancomunidad?

No somos sospechosos de catalanismo. Pero, amantes de la justicia, hemos de reconocer que la Mancomunidad ha organizado con seriedad y con laudable competencia los servicios que corren a su carga. Diganlo, sino, las bibliotecas que va sembrando por toda Cataluña, y la beneficencia, y las obras públicas que realiza, y la misma red telefónica que explota y merced a la cual han llegado a pueblos ignorados de la tierra catalana los beneficios de la civilización. Es innegable que persigue un fin político — en absoluto opuesto al que nosotros defendemos — pero es innegable también que actúa con seriedad. Con más seriedad que esos vidriosos «patronats» que creen menoscabo los derechos de España si se les quita de las manos la red telefónica, sin perjuicio de haber introducido en servicio tan necesario, el más intolerable de los desbarajustes.

No habíamos dado nuestra opinión hasta ahora en el pleito de los teléfonos. Hoy la damos diciendo simplemente: que se entregue este servicio, pero pronto, a la Mancomunidad.

Antes de que quienes actualmente lo rigen lo conviertan en una cosa inútil.

Per l'ensenyament català

El Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, a proposta de la Comissió Tècnica, ha acordat l'augment de subvenció a les Escoles de l'Ateneu Regionalista del Poble Nou, com també la compra del llibre «Evolució de la Poesia», d'En Joan Arús, i «50 Nits», d'En Xavier Nogueras.

En el mateix Consell es va ratificar la constitució de la Comissió Delegada de Valls, la qual ha quedat constituïda de la següent manera:

President, Enric Ribé i Fabrega; tressorer, Rafael Martí Roig; secretari, Pere Batalla Andreu; vocals, Miquel Mandol Santori, Francesc Plana Sardà i Pau Mercadé Queral.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Els grecs i Constantinoble

De sobte, forces gregues importants han desembarcat a Tràcia, amb el propòsit d'ocupar Constantinoble.

Es un cop d'efecte teatral. Però sembla difícil que el propòsit pugui complir-se. Constantinoble i la zona que la volta són territoris neutres i internacionalitzats. Solament amb el permís dels aliats, i especialment d'Anglaterra, podrien entrar a la vella capital els soldats del rei Constantí.

Els Governos de Londres, de París i de Roma han manifestat ja llur oposició oficial al projecte del Govern d'Atenes. Insistirà aquest? Els darrers telegrams que coneixem diuen que els moviments de les tropes gregues continuen. Però diuen també que a conseqüència de les respostes dels Governos aliats s'ha celebrat a Atenes un llarg Consell de ministres presidit pel rei.

Cal creure que els grecs renunciaran a l'empresa davant l'actitud dels aliats, els quals no solament s'oposen diplomàticament a l'ocupació de Constantinoble, sinó que es mostren decidits a oposar-s'hi per la força. El general Harrington ha publicat una proclama en aquest sentit i ha ordenat que siguin posades en estat de defensa les línies de Xatàldria. Un regiment anglès de guarnició a Malta ha rebut ordre d'embarcament.

En aquestes condicions, si els grecs prosseguissin la marxa sobre Constantinoble es posarien en guerra amb els aliats. I l'Estat que menys pot fer això és precisament Grècia.

Algun diari francès, però, apunta la possibilitat que el Govern de Londres, per sota mà, encoratgi l'acció grega, o que almenys no es tregui realment decidit a oposar-s'hi amb tota energia. Els fets diran ben aviat si té fonament aquesta insinuació. Nosaltres no creiem que en tingui gaire.

A. ROVIRA I VIRGILI

Constantinoble amençada pels grecs

Constantinoble, 1. — El ministre de Negociis turc ha tramès als alts comandants aliats una nota denunciant que continua el moviment de tropes gregues a la Tràcia, calculant en 30.000 els soldats desembarcats per Grècia.

La dita nota expressa la confiança del Govern turc que els aliats pendran totes les mesures conduents a impedir la violació de la neutralitat i del territori turcs. El ministre de l'Interior ha publicat un manifest recomanant calma a la població i obediència a la proclama feta pública pels caps aliats.

La Sublim Porta sembla que ha rebut esgudats dels aliats que faran respectar la neutralitat dels territoris ocupats per tropes aliades. — Havas.

Malta, 1. — El primer batalló del regiment Gordon Infantry, única guarnició de l'illa, ha rebut ordre d'estar disposat per a partir d'un moment a l'altre cap a Constantinoble. — Havas.

Atenes, 1. — Els ministres de França, Anglaterra i Itàlia, han tramès una resposta concebuda en iguals termes, en els tres casos a la nota en què Grècia demanava l'ocupació de Constantinoble. La resposta és francament negativa, i es fa saber a Grècia que els aliats s'oposaran per la força a qualsevol intent realitzat contra Constantinoble.

De seguida de conèixer la resposta el ministre Balizakis, l'ha comunicada als seus col·legues, convocant-se un Consell de ministres presidit pel rei, el qual ha durat algunes hores. — Havas.

Malta, 1. — L'esquadra de creuers, comandada pel contralmirall Tyrwhitt, ha sortit de Sardenya escortant envers Constantinoble altra esquadra que transporta el regiment de Sussex. — Havas.

A la Cambra dels Comuns

Londres, 1. — A la Cambra dels Comuns ha estat rebutjada per 277 vots contra 113 una esmena presentada al projecte de llei relatiu a la imposició d'un dret d'un 33 1/3 «ad valorem» sobre determinades mercaderies importades a Anglaterra.

Aquesta esmena tendia que no fossin afectats alguns articles, entre ells els filats de cotó. — Havas.

Enterrament d'un militar espanyol

Vallparadís, 1. — L'enterrament del comandant espanyol d'artilleria, don Eduard Montón Suárez, agregat militar de l'Ambaixada espanyola a Xile, ha estat presidit per l'encarregat de Negociis de l'Ambaixada espanyola, concorrent-hi demés un representant del Govern xilè i el cos diplomàtic i consolar, acreditat en aquesta república. — Havas.

Actitud agressiva del feixisme

Roma, 1. — El periòdic «Il Mondo» publica el text exacte del manifest feixista, que diu així:

«Donem 48 hores de temps a l'Estat perquè doni una prova de la seva autoritat sobre els seus subordinats i quants tinguin interès en l'existència de la nació. Del contrari, el feixisme reivindicarà sa plena llibertat d'acció i substituirà l'Estat, el qual haurà demostrat una vegada més la seva impotència. — Havas.

Incendi a Hong-Kong

Londres, 1. — Shan rebut despatxos de Hong-Kong donant compte que ha esclatat un formidable incendi al barri comercial europeu.

Les pèrdues són de consideració. — Havas.

La vaga d'Hamburg, resolta

Hamburg, 1. — Ha acabat la vaga dels obrers mecànics de la marina, representant el treball. — Havas.

Els liberals anglesos i el proteccionisme

Londres, 1. — Sir William Edge, secretari del partit liberal coalicionista, ha dimès el càrrec.

El motiu d'aquesta dimissió és perquè Edge, lliurecambista, desaprova les mesures proteccionistes proposades pel Govern. — Havas.

La vaga ferroviària

Xicago, 1. — S'espera que abans de 48 hores haurà terminat la vaga de ferroviaris. — Havas.

Nou Govern polonès

Varsòvia, 1. — S'ha constituït el nou Govern, sota la presidència de Novak. — Havas.

Catàstrofe ferroviària a Villecomtal

Auch, 1. — En la catàstrofe ferroviària ocorreguda a la rampa de Villecomtal, s'han de lamentar fins ara uns 40 morts i 50 ferits. — Havas.

Auch (departament del Gers), 1. — A les tres d'aquesta matinalada un tren de pelegrins que venia de Moulins, en direcció a Lourdes, no podent pujar la costa de Villecomtal, la màquina hagué de fer marxa enrere, topan amb un altre tren que pujava i destrocant-se alguns vagons.

La catàstrofe ha produït nombrosos morts i ferits. — Havas.

Tarbes, 1. — Telegrafien de Villecomtal, que el nombre de morts retirats de les runes amb motiu de la catàstrofe ferroviària esdevinguda als voltants d'aquell lloc, és de 21.

Entre ells ja n'han estat identificats 11, en llur totalitat pelegrins que anaven a Lourdes.

Després han estat trobats cinc o sis cadàvers més, de manera que la xifra total de morts puja, en realitat a 26 o 27, però no a 40, com s'havia dit en un principi.

Els serveis mèdics i farmacèutics, s'han mobilitzat convenientment. — Havas.

Les despeses dels Soviets

Varsòvia, 1. — Telegrafien de Moscou donant compte que les despeses del Govern dels soviets pugen a 380.023.000 de rubles soviets. — Havas.

Telegrafien de Moscou que els ingressos previstos en el pressupost de Rússia són de 370 bilions de rubles soviets, i les despeses són calculades en 760 bilions, de manera que el dèficit es calcula en 400 bilions. Només el pressupost de Guerra i Marina absorbeix més de 74 bilions. — Havas.

L'actitud d'Alemanya

Berlin, 1. — El Govern de l'Imperi ha redactat definitivament el text de la resposta alemanya a la nota francesa relativa als pagaments a títol de compensació.

Aquesta resposta, que serà tramès a Poincaré, és negativa en els punts a examinar. En ella s'insisteix a fer veure la desastrosa situació financiera d'Alemanya provocada per l'enorme baixa del marc, que fa impossible el pagament de la suma mensual de dos milions de lliures esterlines exigides a títol de compensació. — Havas.

Nou Govern italià

Roma, 1. — Ha quedat definitivament constituït el nou Govern, en la següent forma:

Presidència, Facta. — Negociis estrangers, Schanzer. — Colonies, Mendola. — Interior, Taddel. — Justícia, Alessio. — Finances, Bertoni. — Tresor, Baratore. — Guerra, Soleri. — Marina, Devitto. — Instrucció, Anile. — Obres públiques, Riccio. — Agricultura, Bertini. — Indústria, Rossi. — Treball i Previsió Social, Dellosbarba. — Comunicacions, Fulta. — Regions Alliberades, Luciani. — Havas.

La situació a Itàlia

Roma, 1. — Els serveis municipals i els ferroviaris funcionen normalment. Només els diaris han deixat de publicar-se.

A Florència, només han sofert entorpidiment els serveis municipals.

A Torí i Gènova, llevat algunes petites vagues, s'ha treballat a tot arreu. A Bolònia, Ancona i Venècia, el treball és gairebé regular. — Havas.

Els espanyols de Mèxic

Mèxic, 1. — Entre la colònia espanyola ha causat malísim efecte la notícia d'haver-se publicat als diaris madrilenys informacions tendencioses, contràries als interessos dels espanyols als dits territoris i favorables a les arbitrarietats d'alguns governs mexicans.

No s'ha suprimit, com s'ha dit equivocadament, la renúncia de la nacionalitat per a adquirir propietats al territori de la república, ja que l'esmentada disposició consta en la Constitució, i només pot ésser reformada o derogada pel Congrés de la Unió.

La manca de claredat en aquest importantíssim afer — diuen els senyors d'aquella colònia espanyola — pot ésser causa de grossos perjudicis. — Havas.

El govern de Xina

Londres, 1. — El «Daily Mail» li comunica de Pequín que hi estat nomenat primer ministre Wuang-Chung-Hual. — Havas.

Resposta de Poincaré a la nota alemanya

París, 1. — El President del Consell, senyor Poincaré, contestant a la nota del Govern alemany dirigida a França, posa de manifest que en aquesta nota no hi ha cap indicació de les seguretats demanades per França, i en conseqüència el Govern francès demana que en el termini fixat a la nota francesa del dia 26 de juny, o sigui abans del dia 15 d'agost, el Govern alemany li doni la seguretat que els convenis concertats el 5 de juny de 1921 seran rigorosament portats a la pràctica i que la quantia de dos milions de lliures esterlines es faci efectiva el dia 15 d'agost, puix del contrari el Govern fran-

cès es veurà en l'obligació d'adoptar les mesures que cregui necessàries a partir del dit dia 15 d'agost, si bé no creu oportú donar coneixement actualment del detall d'aquestes mesures.

El senyor Poincaré fa reservar respecte a les al·legacions per Alemanya i diu, entre altres coses, que el Govern del Reich no fa cap esforç per aconseguir que siguin pagades als aliats les quanties que deuen els particulars, sinó que pel contrari, contribueix a la depreciació del marc. — Havas.

El descarrilament de Villecomtal

Auch, 1. — Fins ara van retirats 21 cadàvers de les runes del descarrilament de Villecomtal, havent-ne estat identificats 12.

Sota dels vagons destruits queden encara quatre o cinc cadàvers més. A l'hospital de Tarbes foran traslladats 23 ferits de gravetat. — Havas.

Esquadra anglesa a Malta

Malta, 1. — A conseqüència de la situació creada per Grècia ha tornat repentinament a aquest port la tercera divisió de creuers britànics per a proveir-se abans d'emprendre la marxa cap a Constantinoble, i per a embarcar un regiment d'infanteria escocesa.

La dita divisió sortirà avui amb direcció al Bòstfor. — Havas.

Vaga general a Itàlia

Roma, 1. — El diari «Avanti» ha publicat l'ordre de vaga general per a la mitja nit. Els feixistes han fet pública una proclama donant un termini de 48 hores per a solucionar el conflicte, declarant que si aquest no té fi ells sabran terminar-lo. — Havas.

Recordant el començ de la gran guerra

París, 1. — El diari «L'Echo National», òrgue de Clemenceau, publica el text de tres telegrams circulats pel Govern alemany el mes de juliol de 1914.

Els dos primers foren enviats a l'estació alemanya de radiotelegrafia durant la tornada de Poincaré del seu viatge a Rússia.

El primer despatx estava redactat en aquesta forma:

El president de la República francesa embarca demà. Adopteu les precaucions necessàries per a destorbar les comunicacions radiotelegràfiques entre la torre Eiffel i el vaixell presidencial. Procediu, no obstant, amb la necessària mesura perquè no s'adverteixi la nostra intervenció.

Al dia següent es cursava el segon telegrama dient:

Es considera anul·lat el segon paràgraf de les instruccions precedents. En el successiu, les comunicacions radiotelegràfiques hauran d'ésser destorbades totalment.

El tercer telegrama, enviat el 29 de juliol, deia:

Avui, al migdia, les tropes de cobertura de Lorena pendran disposicions completes. — Havas.

El viatge de Poincaré a Londres

París, 1. — El senyor Poincaré ha dirigit una carta al Govern britànic participant-li que accepta l'anar a Londres el dia 7 del corrent. — Havas.

Londres, 1. — Es creu que el cap del Govern francès senyor Poincaré, arribarà a aquesta capital el dia 6 a la nit, acompanyat del ministre d'Hisenda i d'un o dos col·laboradors més.

Es diu també que el senyor Poincaré opina que no ha de donar-se caràcter de conferència a les converses que han de celebrar-se a Londres.

Per altra part, una nota publicada per l'Agència Reuter confirma que el Govern britànic ha estat notificat oficialment que el senyor Poincaré estarà a Londres el 7 del corrent.

Segons aquesta mateixa nota, Belgi-estarà representada pels senyors Jaspars i Theunis, i Itàlia ho estarà pel seu ambaixador a Londres i pel delegat financer senyor Gialini. — Havas.

El tractat comercial hispano-noruec

Cristiània, 1. — El Storting, per 105 vots contra 47, ha aprovat una moció de sanció relativa al tractat comercial amb Espanya. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

París, 1. — Li comuniquen a «Le Matin» des de Londres, que les tropes de l'Estat s'aproximen a Cork, considerant-se imminent la presa de Killmallock. — Havas.

París, 1. — «Le Journal» publica un despatx de Londres dient que les tropes estatistes han fet 44 presoners a Tipperary. — Havas.

Londres, 1. — La premsa d'aquesta capital diu que corre el rumor que Harry Boland, secretari privat de De Valera, està ferit i detingut. — Havas.

Londres, 1. — Segons el corresponent del «Times» a Dublín les tropes angleses s'han apoderat de Tipperary. — Havas.

Exposició de monedes

Brussel·les, 1. — Ahir va ésser inaugurada una exposició de monedes, medalles amb insígnies de la guerra de 1914-1918. — Havas.

La resposta alemanya a la nota francesa

Berlin, 1. — El text de la resposta alemanya a la nota francesa referent als lliuraments en concepte de compensacions confirma les primeres informacions publicades, declarant en efecte que aquesta qüestió, Alemanya l'estima lligada amb la de les Reparacions.

Diu que el Govern del Reich no pot contestar solament a França, sinó a tots els Governos interessats, quan aquests tinguin formulada llur opinió.

Afirma que el Reich està en la impossibilitat de lliurar mensualment quaranta milions de marcs or en concepte de compensacions, i no demana que siguin reduïts els lliuraments, sinó que aquests siguin repartits en un període de temps més llarg. — Havas.

La crisi italiana

Roma, 1. — Als cicles parlamentaris s'assegurava que aquesta nit quedaria definitivament resolta la crisi. — Havas.

Exposició internacional d'electricitat

Brussel·les, 1. — Durant el mes d'octubre de l'any 1925 se celebrarà en aquesta capital un Exposició internacional d'electricitat. — Havas.

Missió econòmica belga a Xile

Brussel·les, 1. — La missió econòmica belga ha arribat a Xile, essent rebuda amb gran entusiasme. — Havas.

La biblioteca de la Universitat de Lovaina

Brussel·les, 1. — Quan s'acabi la reconstrucció de la Universitat de Lovaina, la seva famosa biblioteca constarà d'un milió i mig de llibres. — Havas.

La posició dels bolxevistes

París, 1. — Li telegrafien a «Le Matin» des de Copenhaguen que segons notícies de Moscou a causa de la impopularitat cada dia creixent del triumvirat que substitueix a Lenin, els líders bolxevistes han decidit nomenar un Comitè dictatorial provisional format per Stalin, Kamenef, Zinovief, Bukharin, Djehzinski i Eykot. — Havas.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SULER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 18, i Bonsucós, 1.
PREUS DE COMPRA:

Bitllets:	Francesos, 52/50
»	Anglesos, 28/50
»	Italians, 25/25
»	Belgues, 40/00
»	Suïssos, 122/50
»	Portuguesos 0/40
»	Alemanys, 1/25
»	Austriacs, 0/03
»	Holandesos, 2/30
»	Russos, 0/00
»	Grecs, 00/00
»	Suecs 1/50
»	Noruegs 0/90
»	Dinamarques, 1/20
»	Romania, 4/25
»	Turquia, 00/00
»	Estats Units, 6/35
»	Canadà, 5/00
»	Argentins, 2/27
»	Uruguais, 5/05
»	Xilens, 0/85
»	Brasilers, 0/60

Els soldats del Marroc

SOTA la retòrica optimista dels comunicats oficials i les va-
guetats de les declaracions dels ministres i les notes ofici-
sos dels Consells, s'amaga la realitat de la situació a la zona es-
panyola del Marroc. I aquesta realitat és que, malgrat els opti-
mismes i les declaracions, segueixen al Nord d'Àfrica uns cent
cinquanta mil soldats.

Aquest importantíssim contingent no persegueix cap objectiu
militar, car fa molts mesos que a la zona oriental ja no s'avança,
i les operacions realitzades recentment a la zona occidental han
tingut un caràcter local evident i a més a més han estat declara-
des oficialment closes.

Què fa, doncs, al Marroc un nombre tan considerable de tro-
pes, per a mantenir el qual fins i tot ha de prescindir el Govern de
disposicions legals taxatives i notòries? Ningú no ho sap, ni el
Govern s'ha dignat explicar-ho al país.

Mentrestant, l'opinió, amb una unanimitat que hauria de cri-
dar l'atenció d'uns governants que fossin d'unes d'aquest nom,
s'ha pronunciat i es pronuncia cada vegada amb més decisió i fer-
mesa a favor de la repatriació immediata de totes les forces la pre-
sència de les quals no sigui estrictament necessària al Marroc.

El Govern, cedint als clams inequívocs de l'opinió, ha deixat
concebre una i altra volta esperances d'una repatriació immediata.
Aquestes esperances no han tingut, però, realització efectiva, i és
arribada l'hora de cridar insistentment l'atenció del Poder pú-
blic quant als perills d'una conducta semblant.

Es evident que ni l'Estat ni els organismes que són instru-
ment del Poder públic no han correspost als sacrificis que el país
suporta resignadament després de la catàstrofe d'Annual. I aques-
ta falta de correspondència no constitueix certament un estímul per
a ulteriors contingències.

El Govern no ha explicat encara per què cal que romanguin
a la zona espanyola del Protectorat del Marroc cent cinquanta
mil soldats sense un objectiu militar a aconseguir. I el Govern
no ho ha explicat per una raó molt òbvia: perquè no té expli-
cació possible.

Cal, doncs, que, sense enfestar-se a mantenir una actitud cla-
rament insostenible i sense més ajornaments, el Govern decideixi
repatriar tot seguit totes les unitats i tots els individus de l'exèr-
cit d'Àfrica la continuació dels quals a la zona espanyola del Pro-
tectorat del Marroc no sigui estrictament precisa.

La Fundació Bernat Metge

Es a punt de repartir-se un fascicle
contenint l'orientació, el pla i la re-
alització de la fundació Bernat Metge.
Heu's aquí alguns fragments d'aquest
fascicle:

«El Renaixement i Catalunya»

El nostre Renaixement nacional pa-
leja les seves virtuts fecundes susci-
tant en el nostre poble, especialment
en les seleccions intel·lectuals, un avís
afany de saber positiu i humà, d'edu-
cació de l'ànima. Les nostres lletres
propies, tot just renascudes, no po-
den satisfer, però, per causa de llur
insuficiència, les necessitats de lectu-
ra d'un poble modern i complex. No
tenim, nosaltres, autors clàssics pro-
piament dits, o els tenim en quan-
titat escassíssima.

Intervinguérem, seguint els italians
i superant potser els francesos, en el
període heroic del Renaixement. A
l'entorn del Rei Joan, amador de ge-
nètica i de ciència, es formà un pe-
tit nombre d'escriptors, l'obra dels quals
inicia el primer període renaixentista
entre nosaltres. Foren tanmateix
discrets i tímids, pedants i candoro-
sos ensems, com ho eren aleshores
tots els humanistes del món. L'ur es-
forç ha estat justament reconegut i
assenyadament admirat per l'investi-
gador perspicaç de la nostra histò-
ria literària, mestre de tots nosal-
tres, Antoni Rubió i Lluch. La tas-
ca, però, d'aquells abundosos traductors
dels escriptors antics en els se-
gles XIV i XV, no arriba general-
ment a tenir el valor humanístic.

Cent anys després, a darreries del
XV i començos del XVI segle, quan
el Renaixement triomfa gloriós, la
decadència de Catalunya és ja un
fet fatal. Aquella victoriosa trans-
formació, absoluta i profunda, de les
lletres modernes, les quals inspi-
ren en les antigues llurs millors crea-
cions, coincideix amb l'afebliment de
la nostra nacionalitat política. Ha-
viem cooperat, els primers d'una
Península, a produir l'elevació hu-
manista; en l'hora de rebre'n els
fruits i beneficis, perdem, però, la
consciència nacional que ens havia
d'empenyer a abastar-los i recollir-
los. Així descendrem a la barbàrie

on la cultura i en el llenguatge. Aquell
magnífic intent de fer revivir l'an-
tigor tota sencera — arts, lletres, cièn-
cies, filosofia i àdhuc institucions —
ja no pogué interessar-nos intima-
ment. Mentrestant, d'aleshores ençà,
les literatures i les millors creacions
dels antics, esdevingueren els ele-
ments de cultura general, els mitjans
de formar els esperits, utilitzats fe-
cundament pels altres pobles de la
nostra raça com a fons comú de tota
educació veritable.

Necessitat dels clàssics

I ara, després de quatre tristíssims
segles estèrils, sentim, més fortament
que qualsevol altre poble, la fretu-
ra d'aquell sòlid nodriment. Reviue-
des les nostres lletres en ple roman-
ticisme, resten en gran part manca-
des de l'ingredient clàssic que les
fai perdurables. Ens cal l'estudi fer-
vorós de l'antiguitat greco-llatina. I
ens cal, no com un luxe d'aristòcrates,
sinó com la necessitat de fruitir una
noble herència que ens pertany i no
haviem pogut gaudir-ne encara. Ens
diran que les modernes literatures
germanes, les quals ja reberen aque-
lla influència, són prou suficients per
a la nostra formació. No; impossi-
ble. Les literatures modernes, en el
nostre cas, no poden substituir les
antigues. Sense beure en les nostres
fonts naturals, Grècia i Roma, s'al-
teraria miserament el nostre sentit
cultural. Així, si volem fortificar la
nostra mentalitat, hem d'anotar in-
tegrament aquell heretatge, «enriquit
encara amb les aportacions dels hu-
manistes de tots els temps i de tots
els països».

Com aconseguir-ho? L'escassa cul-
tura clàssica que tots generalment te-
nim a Catalunya, ens l'hem feta,
més o menys, mitjançant edicions i
traduccions estrangeres. I aquestes,
més que acostar-nos als antics, po-
ser ens n'allunyaven, pels obstacles
naturals de tantes interpretacions
mitjançeres. Perquè els autors an-
tics es troben situats a l'abast nos-
tre, convé eliminar aquells obstacles.
I l'única forma d'obtenir-ho és ofer-
int al nostre poble els autors clàs-
sics, en edicions catalanes, en traduc-

cions al català. Per això ha nascut la
«Fundació Bernat Metge».

Treballs isolats, orientats a tal ob-
jecte, no han mancat al nostre Res-
sorgiment. Quan Catalunya s'aça de
bell nou, tornen també els catalans
a l'amor de les llengües i les lletres
antigues. Els noms de Bergnes de les
Cases, Balari i Rubió i Lluch il·lus-
tren el nostre Renaixement huma-
nista. Sobretot, de principis de se-
gle ençà, comencen els grans autors
d'ésser divulgats honestament entre
nosaltres, ja sense intermediaris. Es
un deure recordar excel·lents versions i
pacients estudis d'Artur Masferrer,
Lluís Segalà, Costa i Llobera, Gabriel
Alomar, Llorenç Riber, Lluís Nicolau,
Carles Riba i alguns altres. Però,
encara, l'obra no ha estat, en con-
junt, prou metòdica, triada, crítica,
exigent.

La nostra fundació

Ara la «Fundació Bernat Metge» co-
mença per a donar a l'empresa unes
Nommes, un mètode, una disciplina,
un sentit estructural de totalitat, per-
què sols així el nostre esforç resul-
tarà ben compensat i podrà influir
que el nostre Renaixement nacional
esdevingui verament clàssic.

Aquest Renaixement nacional, fóra
poqueta cosa si no ens hagués de
posar culturalment al nivell dels po-
bles capdavanters, si no ens hagués
d'integrar dins la lluita, dins l'Eu-
ropa essencial. Per virtut de la nos-
tra revifalla ja tornem a conèixer
dies millors. Tornem a gaudir de la
gala científica i a parlar el llenguatge
de la poesia. L'edifici solt serà
complet i acabat, però, quan tindrem,
dins aquest retorn, els autors eter-
nalment exemplars, en viva llengua
nostrada.

Els nostres Mecenes

Signe delator de la nostra maturi-
tat, de què havem assolit conscièn-
cia històrica, és precisament que els
directors polítics tinguin a honor mà-
xima encoratjar el culte de les llet-
res i les arts. Així Prat de la Ribera,
en crear l'Institut; així Cambó, Me-
cenes de la «Fundació Bernat Metge».
L'alt sentit d'aquests homes preclara
havia de veure què, trobant-nos en
un període de reconstrucció nacio-
nal, calia consultar la història, es-
forçant-nos a trobar-hi les caracterís-
tiques diferencials de les coses que
passen i de les coses que queden. I
un dels monuments de la història
més rics en lliçons exemplars, al-
menys per a la gent llatina, és sens
dubte el conjunt de les literatures de
Grècia i de Roma. Moltes revolucions
de l'esperit humà han reflectit aque-
stes literatures; moltes formes han
creat de pensament i bellesa; tant,
que clares vegades deixen de mos-
trar a la intel·ligència cap font de
vida, cap idea activa, cap sentiment
fecund. Hem volgut considerar l'en-
raonament i el seny, consubstancials
amb l'ànima catalana; hem v'lgut
creure que aquestes virtuts eren les
úniques que podien assegurar la vic-
tòria del nostre poble i l'equilibri de
la humanitat. Havia d'ésser, doncs,
primordial, en el nostre programa
nacionalista, la difusió a Catalunya
d'aquelles literatures que guarden
sempre, fins en les obres menys
proporcionades i belles, el respecte a la
raó i a la forma clara.

Obres de publicació immediata

Lucreci. «De la Natura», pel doctor
Joaquim Balcells, professor de la Uni-
versitat.
Menandre. «Comèdies», pel doctor
Lluís Nicolau d'Oliver, membre de
l'Institut.
Ciceró. Primer volum de «Discur-
sos», per mossèn Llorenç Riber, tra-
ductor de l'«Eneida».
Ciceró. «Tractats filosòfics», pel doc-
tor Lluís Carreras, professor del Se-
minari de Barcelona.
Oraci. «Odes», per Gabriel Alo-
mar, membre de l'Institut.
Xenofont. «Records de Sòcrates,
Apologia i Banquets», per Carles Riba,
professor a l'Escola de Bibliotecàries.
Heciatede. Les Obres i els Dies i
Teogonia», pel doctor Lluís Segalà,
professor a la Universitat.
Plató. Primer volum de «Diàlegs»,
per Joan Creixells, professor a l'Es-
cola de Bibliotecàries.
Terenci. «Comèdies», per Pere Co-
rominas, membre de l'Institut.
Lliria. «Mèlica grèga», per Carles
Magrinyà i el doctor P. Bosch Gim-
pera, professor a la Universitat.
Marcial. «Epigrames», per Josep
Carner, membre de l'Institut.
Corneli Nepot. Vides d'homages il·lus-
tres», per Manuel de Montoliu, de
l'Institut de la Llengua Catalana.
Fedre. «Fables», per Josep Maria
Thous, professor a l'Institut de Ma-
lloca.

A la memòria d'En Prat de la Ribera

EN RUFFI PELAYO

El nostre bon amic, l'entusiasta ad-
mirador de la nostra estimada Cata-
lunya, En Ruffi Pelayo, les regidor
nacionalista de Santander, que a la
capçalera de ses lletres hi posa l'es-
cut de les quatre barres i la llegenda:
Visca Catalunya, quand m'emet, ens
va escriure, dient-nos:

«Se aproxima la fecha triste del
aniversario de la muerte de aquel
gran catalan que se llamó Prat de
la Ribera, y mi deseo es ofrendar, a
su memoria unas sencillas flores que
os ruego depositéis, en mi nombre,
sobre su tumba.»

«Aquella vida malograda en hora
desgraciada joventut falta hace ahora
No olvidemos, los que amamos, por
encima de todo, a Catalunya, que
la magna labor que el comenzara,
hay que acabarla hasta que resurja.
libre i potente, la gran Catalunya
que en tiempos no muy pretéritos,
era la reina del Mediterráneo...»

La pietosa intenció de l'amic Ruffi
Pelayo l'hem ajuntada a la nostra
hem agafat un bell manat de flors,
les hem posades al costat de l'altar
de la capella de Sant Jordi, del Pa-
lau de la Generalitat, mentre el ca-
nonge doctor Llobera hi ha resat
la missa de la Llga Espiritual de la
Nostra Dona del Montserrat, que
hem oit, oferint-la pel bé de l'ànima
del nostre gran i plorat mestre, i
després, amb aquest dia d'ahir, amb
un sol clar i esplendorós com era
la seva bondat i poderosa intel·ligen-
cia, hem anat devotament a resar
davant la tomba que enclou ses mor-
tals despulles, i, damunt de la cap-
çalera, hi hem posat les flors que li
dedica el simpàtic muntanyès, admi-
rador de Catalunya i dels seus grans
homes.

Als catalans ens és molt grat el
sentir, en terres d'Occident, una veu
amiga que ens acompanyi en les ho-
res de dol... Es cosa extraordinària.
—P.

Sèneca. «Diàlegs morals», pel doc-
tor Carles Cardó.
Juvenal. «Sàtires», per Bonaventura
Gassol.
Aristòtil. «Lògica», pel doctor Jo-
sep Maria Llobera.
Taцит. «Històries», per Miquel Ferrà,
biblioteca de la Universitat.
Catul. «Poesies», per Josep Maria
de Segarra.
«Filosofia pre-socràtica», per Josep
Ferran i Majoral, bibliotecari del
Consell de Pedagogia.
La «Fundació Bernat Metge» ha
procurat reunir al seu costat to-
tes aquelles persones — professors,
filòlegs i poetes — significats per
llurs tendències humanistes, llur co-
nèixer dels clàssics o llur dispo-
sicó envers l'estudi dels autors an-
tics.

Heu's aquí, per ordre alfabètic, la
nostra primera llista de «Col·labora-
dors»:

Prof. Gabriel Alomar.
Dr. Joaquim Balcells.
P. Antoni M. de Barcelona.
Dr. Pere Barnils.
D. Lluís Bertran i Pijsen.
D. P. M. Bondoy-Torrents.
Dr. Pere Bosch i Gimpera.
Dr. Carles Cardó.
D. Josep Carner.
Dr. Lluís Carreras.
D. J. M. Casas.
Dr. Pere Corominas.
Dr. Miquel Costa i Llobera.
Dr. Joan Creixells.
Dr. Georges Dweishauvers.
D. Pompeu Fabra.
D. Miquel Ferrà.
D. J. Ferran i Majoral.
Dr. Salvador Galmés.
D. Bonaventura Gassol.
Dr. Josep M. de Llobera.
D. Carles Magrinyà.
P. Rupert de Manresa.
D. Joan Minguez.
Dr. Manuel de Montoliu.
Dr. Cebrià Montserrat.
Dr. Lluís Nicolau d'Oliver.
P. Rafael Oliver.
Prof. Carles Riba.
D. Josep Rovira.
Mossèn Llorenç Riber.
Dr. Antoni Rubió i Lluch.
D. Josep M. de Segarra.
Dr. Lluís Segalà.
Prof. Josep M. Thous.
P. Antoni Vidal.
Cos de revisors:
Gabriel Alomar, de l'Institut d'Es-
tudiis Catalans.
Joaquim Balcells, prof. a la Univer-
sitat de Barcelona.

S'ha rebut de Santander el següent
despatx:

«En complir-se el cinquè aniversa-
ri de la mort d'aquell gran patrio-
ta que s'anomenà Prat de la Ribera,
vos trameto com sempre el testimoni
del meu sentiment per aquella per-
dua i faig voits perquè l'esperit d'a-
quell gran catalanista visqui sempre
entre aquells que com jo estimem i
volem una Catalunya lliure i sobira-
na. Pregu que feu extensió el meu
pèsam a la família. Vos saluda, Ruffi
Pelayo, metge.»

Amb motiu d'ésser ahir l'aniversa-
ri de la mort del patriota català N'en-
ric Prat de la Ribera, ha onegat ban-
dera a mig pal a totes les entitats
autonomistes: entre aquestes, la Fe-
deració Monàrquica Autonomista del
Districte VI.

Ahir complia el cinquè aniversa-
ri de la mort del primer president
de la Mancomunitat, l'il·lustre Prat
de la Ribera. Amb aquest motiu i se-
guint un piadós costum, al matí
es van celebrar misses a la capella
de Sant Jordi del Palau de la Gene-
ralitat.

La primera que s'ha celebrat ha
anat a càrrec de «Els Montserratins»,
la valenta agrupació nacionalista. I
més tard hi va haver la de la Llga
Espiritual de Nostra Senyora de Mont-
serrat, essent celebrant el canonge
d'aquesta Seu doctor Llobera.

També se'n va celebrar una a càrrec
d'un aplec de devots, i una altra
costejada pels funcionaris de la Ma-
ncomunitat i la Diputació de Barce-
lona.

A les onze hi va haver la de la
Mancomunitat, assistint-hi el senyor
Puig i Cadafalch amb la seva distin-
gida esposa i els diputats senyors
Picart, Basols, Vidal de Llovet, i
leamat, Valle i Taberner i Grañó.

Totes les misses es vèien concor-
gudíssimes i a totes hi va haver
ofertori.

Als fidels els va ésser repartit
un bell recordatori de l'acte.

Miquel Costa i Llobera, de l'Institut
d'Estudiis Catalans.
Georges Dweishauvers, ex-professor
a la Universitat de Brusselles.
Pompeu Fabra, de l'Institut de la
Llengua Catalana.
Josep M. Llobera, ex-professor al
Seminari de Girona.
Lluís Nicolau d'Oliver, de l'Insti-
tut d'Estudiis Catalans i professor a
la Universitat.
Carles Riba, professor a l'Escola de
Bibliotecàries.
Antoni Rubió i Lluch, de l'Institut
d'Estudiis Catalans i professor a la
Universitat.
Lluís Segalà, de l'Institut d'Es-
tudiis Catalans i professor a la Uni-
versitat.
Director: Joan Estelrich.

Polítiques

ELS POMELLS DE JOVENTUT I L'ONZE DE SETEMBRE

El Directori dels Pomells de Jo-
ventut de Catalunya està ja fent els
treballs preliminars d'organització per
a commemorar la data de l'onze de
setembre de 1714.

Oportunament senan trameses ins-
truccions a tots els Pomells.

M. VIVIANI

L'alcalde, senyor marquès d'Alfella,
ha anat a l'Hotel Ritz a visitar
l'ex-president del Consell de minis-
tres de França M. René Viviani, per
a correspondre a la visita que abans
aquest li havia fet a la Casa Consis-
torial.

Ahir matí, a les set, M. Viviani
va marxar en automòbil cap a França.
Abans va fer deixar tarjeta a l'A-
juntament.

UNA CARTA D'EN MACIÀ

«La Comarca del Vallès», de Terras-
sa, orgue de l'Alfons Sala, cap vi-
sible de la «Unión Monàrquica Na-
cional», publica íntegrament la carta
endregada per En Francesc Macià al
senyor director de «La Publicidad».

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Les comarques tarragonines

Diada d'afirmació catalana a Santa Bàrbara

Feta temps que els catalanistes de Santa Bàrbara i, en general, del districte de Roquetes, estaven frisosos de celebrar una manifestació que donés fe de vida, d'una manera esplendorosa, de llur patriotisme. Aquest fervor desig tingué bell compliment d'un bon pasat; i totes aquelles contrades se sentiren vibrar; i respongueren amb gran delit a l'organització de la gran diada d'afirmació catalana.

Feta dies i dies que el tema general de les converses era la diada: amics i adversaris en parlaven; naturalment, cadascú des de llur punt de mira. Alguns pobres esperits deien que no, que la festa no arribaria a celebrar-se, que els parlamentaris representants del nacionalisme polític no acudirien a la diada. Però per damunt de totes aquestes mesquines previsions, l'optimisme d'aquells bons catalanistes guanyava la partida. El poble de Santa Bàrbara pogué ésser el testimoni viu d'un espectacle grandios com mai no havia tingut lloc per allí. Una profunda commoció va passar de l'un cap a l'altre de terme i sota el volar estrepitos de la bandera catalana tots els del poble, grans i xics, i tota una munió de foresters procedents d'altres pobles i viles, en plena l'himne de fe patriòtica, contra el qual res no valen les envagues locals posades a mercè d'un caciquisme desenfrenat que, per vergonya, encara en aquelles terres hi té un bon tros de domini.

FREDERIC ESPUNY

Indubtablement, a l'èxit d'aquesta diada un home va ser-hi cabdal factor: aquest home, catalanista de molts anys, lluitador infatigable, havent de lluitar de vegades tot sol, porta una empena en les seves coses i porta una garantia que des d'un principi fa albirar un èxit esclatant.

Frederic Espuny és l'home representatiu de Santa Bàrbara, fundador del Centre Català, a l'entorn del qual s'hi apleguen les més bones voluntats de la població, empenes per un ideal noble, per l'ideal de Catalunya. Amb aquest Centre Català, on tantes belles coses d'esperit hi tenen florida, Frederic Espuny ha anat realitzant una persistent tasca de propaganda i d'exemple, secundat per altres molt valuosos elements.

El primer al qual fou adreçada la salutació dels representants del nacionalisme polític que anaren a la festa, el primer, no cal dir-ho, havia d'ésser aquest Frederic Espuny, que va rebre els hostes amb aquella franca cordialitat catalana que és norma de la seva vida. Aquells representants eren N'Edward Recasens, del Comitè Nacionalista de Tarragona, els ex-diputats En Rafael Vehils i En Carles Maristany, i el diputat N'Antoni Miracle, de la Junta Directiva de la Lliga Regionalista. També hi havia en representació de la Lliga i de la Joventut de Tarragona i de les Ordes de les Comarques Tarragonines, N'Eudald Melendres i En Joan Romani. Tots foren rebuts amb vivíssimes mostres de satisfacció.

UN OBSEQUI

Assabentats els senyors marquesos d'Alayuelas de l'expedició patriòtica que hom preparava per al diumenge, volgueren tot seguit anunciar llur propòsit d'obsequiar-los amb un dinar íntim. Els senyors marquesos d'Alayuelas posseïxen a Alcanar, veí de Santa Bàrbara, i a altres poblacions d'aquella rodalia, magnífiques hisendes, que donen vi i oli en abundor i fruites molt bones. En el mateix Alcanar els senyors marquesos hi tenen una casa digna de llur nom, i en aquesta casa, oberta de bat a bat amb un noble gest de germanor, foren els hostes obsequiats amb un esplèndid dinar. La senyora marquesa féu gentiment els honors de la casa, el senyor marquès tingué sempre a punt una conversa amable i interessant, llur fill compartint la tasca de tots dos.

Després del dinar hom tornà cap a Santa Bàrbara, on havien anat acudint.

NOMBRESES REPRESENTACIONS

de diferents pobles per assistir al m-

ting d'Afirmació Catalana. La gran bandera del Centre onejava al vent amb un oneig simbòlic, com si la fes moure un vent de llibertat. Mentrestant l'entusiasme anava crixent i tothom esperava furtius l'hora de la festa.

UNA ASSEMBLEA

Abans, però, de començar el miting, els diferents elements i representacions de pobles que s'havien reunit a Santa Bàrbara, aprofitant l'avinentesa, celebraren, amb el representant de la Lliga vingut de Barcelona, una Assemblea per a tractar de l'organització d'altres actes semblants amb l'objecte d'intensificar la propaganda nacionalista per aquelles contrades, incorporant-les definitivament a l'host militat en un sol front únic, per la causa de Catalunya.

Entre altres, recordem haver-hi vist el distingit advocat En Xavier Urdemolins, d'Alcanar; En Carles Beltrí, d'Ampostà, amb les adhesions d'En Josep Porres, advocat, i d'En Batista Soler; En Candi Mariorell, En Patrici Marcoval, En Ramon Vilanova, N'Alvar Soler, N'Emili Lleyxa, En Joan Serret, En Francesc Sans, de La Cènia; En Daniel Mayor, En Joan Martí i l'Ateneu Català, de Xerta; N'Agustí Martí Forcadell, de Freginals; N'Alvar Subirats, En Ramon Villalbi i la Lliga Regionalista, de Godall; En Carles Bel, d'Horta; En Francesc Roé, En Joaquim Poy, En Tomás Hierro i altres, de Roquetes; En Joan B. Beltrán, En Ramon Torré, En Joan Torré, de Sant Carles de la Ràpita; N'Agustí Joan, Josep Hierro, N'Agustí Carapull, i altres, d'Ulldecona, i ja no cal dir En Frederic Espuny, president del Centre, amb el secretari En Pere Benito, En Josep Pla, En Josep Arnau, de Santa Bàrbara. L'Assemblea va celebrar-se amb veritable efusió i compenetració dels pensaments dels allí reunits, aportant cadascú les seves iniciatives i punts de mira relatius a cada població amb l'objecte de tenir-ho en compte en l'organització global de la campanya.

També hi hagué un expressiu telefonema d'En Joan Palau Mayor, adherint-se.

EL MITING

Mentrestant, el gran local del Centre s'havia anat omplint, fins a vessar, d'una gran gernació reunita per escoltar la paraula dels oradors. L'espectacle era gran. No es podia donar un pas. El drap barrat ornava la tribuna presidencial, i aquesta era ocupada per En Frederic Espuny, acompanyat dels senyors Recasens, Vehils, Maristany i Miracle. Obert l'acte amb unes breus paraules de presentació del senyor Espuny, féu ús de la paraula el senyor Alcoverro, de Gandesa, el qual amb frase plena d'esperit digué que calia que tots els catalans, sense distinció, visquessin i actuessin de conformitat amb el sentit de Catalunya; afegí que Catalunya ha d'anar a la consecució del governament propi, per al qual té donades més que suficients proves d'aptitud amb la Mancomunitat; glossà la tasca de la Mancomunitat, posant de relleu, en síntesi, la renovació i l'empena que porta a la vida catalana i que és orgull de tots els bons catalans. Grans aplaudiments.

En Joan Romani fustejà d'una manera precisa les malifetes vergonyoses del caciquisme en aquelles contrades, d'una manera especial al districte de Roquetes, i encara més especialment a Santa Bàrbara, posant de manifest que quan els homes no tenen ideal, com són els homes que s'entretenen a besocar les personalitats representatives de Catalunya, cauen en les misèries més vergonyoses i denigrants. Molts picaments de mans.

N'Eudald Melendres, en fluida paraula poètica, cantà la bellesa de Catalunya, del mar i de la muntanya, i sobre tot d'aquelles terres que són empori de riquesa i d'homes que reten culte al més enlairat ideal de la Pàtria. Molts aplaudiments.

En Lluís Bertran i Pijoan, per la Joventut Nacionalista de Barcelona, comentà la situació actual de Catalunya, dient que aquesta no es troba en situació d'igualtat amb altres pobles sinó que veritablement passa,

i ja fa massa anys, per una situació de poble d'inferior categoria al qual un poder absorbent li priva d'exercici dels drets que hauria d'exercir i que li pertocquen, com a tal poble. Grans aplaudiments.

En Xavier Urdemolins, amb un accent fulminant, diu que ja és hora d'aixecar-se tots com un sol home per abatere i ensoletar el caciquisme ominós que xucla la vida d'aquelles terres que haurien d'ésser tan llures i plenes. Diu que cal deixar de banda totes les apreciacions personals quan es tracta de la causa de la nostra Pàtria. Llargs aplaudiments.

En Joan Torré diu que ja passa de mida i x que per tant de temps el districte de Roquetes és trobi sense veritable representant; que ha d'ésser una obra de dignitat dels fills de Santa Bàrbara i de tots els altres pobles del districte de fer sortir triomfant la legítima representació de la nostra particular personalitat, vinculada en la glorirosa personalitat de la Catalunya renaixent. Grans aplaudiments.

N'EDUARD RECASENS

Diu el per què, després d'un llarg període, que en podríem dir de quèteme polític, torna a la vida política activa; que entén que no ha deixat mai de fer patriotisme, puix que fer patriotisme és també captar-se dels problemes econòmics i socials, de fomentar i endegar la riquesa del poble. Afegí que, obeint a requeriments de persones que sol·licitaren la seva col·laboració a llur tasca, verament exemplar i de sacrifici, és perquè ha entrat novament a actuar en la vida pública del nacionalisme polític. Diu que el catalanisme no consisteix únicament a fer actes sumptuosos com el que ara estem celebrant: el catalanisme és la tasca de cada moment; per això, en acabada la feina de cada dia, en la intimitat de la llar, diu, abans de remetre'm al repòs, jo em faig examen de consciència, i en aquest examen de consciència no em pregunto jo s'lament si he complert com a home, sinó també si he complert com a català. També examen de consciència ens l'hauríem de fer tots cada dia; no dubto que d'aquesta manera guanyaríem molt i molt en la tasca de reconstrucció de Catalunya. Acaba oferint-se a tots com a membre que és del Comitè Nacionalista de les Comarques tarragonines. Diu que sols es tracta d'un bon català, ell ja no vol saber res més per fer tot el que pugui en profit personal del sol·licitant i en profit, sobretot, de la Pàtria. Grandiosos aplaudiments.

EN CARLES MARISTANY

Diu que hom parla d'impaciances i de pessimismes en el moment actual de Catalunya. Impaciances, sí; pessimisme, no. Nosaltres, els d'aquestes terres tarragonines, som incapaços de viure en una vida de pessimisme, perquè fonamentalment sentim l'espero de la llibertat que mai no s'afuixa, que sempre és potent i ardit. Diu que és molt natural, però, que sentim impaciances; car si bé és cert que en alguns indrets de Catalunya ja l'esperit català comença de triomfar en gairebé totes les expressions de la vida del poble, en canvi aqueixes terres, diu, no troben aquest consoli; i no troben aquest consoli perquè per circumstàncies de tothom conegudes ha hagut de passar uns anys lluitant aseriosament contra el caciquisme sense poder remetre's a un més gran esplot dels grans ideals nacionalistes. Per això, portant com portem aquest període de truncament, cal fer un suprem esforç: ni aquesta terra baixa, ni aquesta terra alta de Gandesa, en nom de la qual jo us porto la salutació, no són terres propícies a deixar-se dominar sota la ferula d'un dominador despòtic, no; aquestes terres són bressol de llibertat i d'arrogància: aquestes terres no poden conèixer l'esclavitud. Estrepitosos aplaudiments.

EN RAFAEL VEHILS

Jo, comença dient, que a precís dels individus que formen el Comitè Nacionalista de les Comarques Tarragonines, m'hi he ajuntat per un hàpera-

tiu de patriotisme en primer lloc i per molts d'amistat i de profunda estima que a mi sempre m'han lligat a vosaltres, sento avui una joia incomparable trobant-me aquí i presenciant l'alt espectacle cívic que estic presenciant. A continuació explica la crisi que sofreix avui l'Estat espanyol, desintegrat del sentit viu de les nacionalitats que el componen. Es refereix a la tragèdia que va covant-se a les llars catalanes, on el fill, perduda l'esperança d'una solució nacionalista harmònica, s'encara contra el pare, que sosté la tesi de la solució del plet de Catalunya per vies pacífiques i legals: som, doncs, en l'inici d'una veritable guerra civil que s'alimenta en el mateix sagrat recinte de la família. Nosaltres encara venim oferint un sistema de solució harmònica; nosaltres, hauríem de lamentar molt que aquest sistema esdevingués inservible per la incomprensió dels polítics de l'Estat espanyol. Es refereix a la potència econòmica de Catalunya i diu que amb aquesta no servei paral·lel la potència política, contribuint a això el fet denigrant d'uns catalans que, essent nats a Catalunya, no tenen altra bandera política sinó la actuació absurdament anticatalana. Parla també, singularitzant més el tema en el que es refereix a aquelles terres limítrofes de Catalunya, del ferrocarril de Val de Zafan, estant-se en consideracions que l'auditori recull molt atent per tractar-se d'un problema a l'entorn del qual s'han suscitat molt fortes discussions. Per fi comenta la crisi olivar, degut a la competència, que ve especialment d'Itàlia, per la depreciació de la seva moneda: diu que ell, que per circumstàncies del seu càrrec ha vist i ha tocat d'aprop aquest afer, que tant interessa a l'economia del districte de Roquetes, així com també al de Tortosa i al de Gandesa, s'hagué de doldre molt, i molt li estranyà que no hi hagués donat senyal de la més mínima intervenció els actuals representants a Corts d'aquests districtes. Acaba dient que és usual que aquells que es desenten dels interessos espirituals de Catalunya, també es desenten dels interessos materials. Aplaudiments sorollosos.

N'ANTONI MIRACLE

Cloqué l'acte dient que portava l'especial representació de la Junta directiva de la Lliga Regionalista en aquell acte. Que la Lliga Regionalista s'oferia als catalans de Santa Bàr-

bara i a tots els catalans del districte de Roquetes, per a la defensa de llurs ideals de llibertat i per a la defensa contra les persecucions vergonyoses que sofreixen del caciquisme. La Lliga Regionalista, diu, no es capta solament d'una fracció de Catalunya, no: ella sent els mateixos amors per totes les contrades catalanes; perquè l'ideal de la Pàtria és l'ideal que mou i guia l'existència d'aquella institució, que des de Barcelona està amant a tots els batecs de tots els catalans. Jo no us he de dir més sinó que vosaltres correspongueu a aquesta actitud de la Lliga, perquè la Lliga s'alimenta i es fa forta en el poble; i si vosaltres no fóssiu aliats a la defensa de l'organització que a tots ens interessa, vosaltres mancaríeu a un deure elemental de patriotisme, cooperant a la tasca dels enemics de Catalunya que no peneen sinó desfer i anorrear les institucions que tenen per lema la causa de Catalunya. No us venim a oferir grans imperis; us venim a oferir la comunió en l'ideal de la nostra llibertat; per virtut d'aquesta comunió, Catalunya tornarà a ésser tota ella i tota una, llure, rica, plena, realitzant-se les paraules profètiques del poeta. Naturalment que dins d'aquesta comunió espiritual, els interessos de la vostra economia no han d'ésser pas descartats; que no solament de pa viu l'home; però tampoc no viu solament d'esperit: cos i esperit en una sola persona fem que siguin retrobats gloriosos en la nova Catalunya que ja s'atança. (Grans aplaudiments.)

FINAL

El miting es donà per acabat entre comentaris de vivíssim entusiasme i gran mostra de joia. De mica en mica la gent va anar desfilitant. Tot el poble, de mica en mica, s'havia anat congregant a l'entorn del Centre Català, i el gran carrer era ple de gom a gom d'una gentada de milers de persones; espectacle emocionant. Entre mig de grans manifestacions, visques i aplaudiments, diversos representants de pobles deixen Santa Bàrbara; és especial objecte de manifestacions una pleníssima camionada que, entre volar de banderes catalanes, torna la gent a Alcanar i a Sant Carles de la Ràpita. La diada ha estat completa; bona recordança en servaran els de Santa Bàrbara i els veïns.

Els representants de la Lliga foren obsequiats, finalment, amb un sopar íntim, presidit pel senyor Espuny, canviant-se les darreres impressions per a la campanya i la propaganda per aquelles terres.

Sessió de la Diputació

Sota la presidència del senyor Valles i Pujals, es va celebrar ahir tarda la primera sessió corresponent al primer període.

Es va llegir la convocatòria a l'acte, articles 55 i 56 de la llei provincial, i l'ofici del governador civil delegant el president de la Diputació perquè el representés a la sessió.

El senyor Valles i Pujals declara obert el període de sessions, en nom del Govern de S. M.

S'aprova l'acte de la sessió anterior i s'acorda fixar en els el nombre de sessions que se celebrin durant el període.

A continuació es va llegir la Memòria de la Comissió Provincial, acordant la Diputació donar-se per asabentada.

Es procedeix a l'elecció d'un president de la Comissió Provincial, essent elegit per unanimitat don Gaspar Roés i Arús.

Són designats per a formar la Comissió d'interessos generals els senyors següents:

Don Ramon d'Abadal i Vinyes, don Josep Colomer, don Josep Grañé, don Manuel Massó i Llorans, don Josep Nolla i Badia, don Josep Pérez de Rozas, don Rosend Pich i Pon, don Manuel Puigrefagut, don Santiago de Riba i d'Española, don Ferran Valls i Taberner, don Alvar Vinyals i don Lluís Ysamat.

El senyor Guanyabens praga a la presidència que requereixi al senyor Ràfols perquè comparegui a la prò-

xima sessió, per tal d'interpel·lar-lo sobre una fulla publicada sense peu d'impremta, ofensiva per a l'esmentat orador.

El president li adverteix que ell no pot requerir cap diputat, però li promet que trametrà el prec al senyor Ràfols.

El senyor Giró protesta de la immunitat en la qual queden els freqüents atemptats que es cometien a la nostra ciutat, i anuncia una proposició que presenta i sobre la qual dictamina la comissió d'interessos generals.

La proposició diu així:

Primer. — Que es declari urgent.

Segon. — Que la Diputació fa constar la seva protesta més enèrgica per la repetició dels atemptats que vénen succeint-se en aquesta ciutat i a la província.

Tercer. — I que ven amb sentiment la impotència de les autoritats governatives per a acabar semblant estat de coses.

Quart. — I que aquests acords siguin comunicats al Govern central.

Es aprovada i s'aixeca la sessió.

L'Exposició General Escolar

Dilluns a la tarda visità l'Exposició General Escolar que hi ha a la Universitat Industrial el capità general de Catalunya acompanyant-lo el president de la Mancomunitat senyor Puig i Cadafalch.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Un crim

Ahí, cap a les vuit del vespre, els tres seients que passaven pel passeig de Colom van veure que, prop d'un edifici situat davant la Capitanía general, on s'havien situat un home i una dona se mpanyats d'un noi que la dona d'una coll, i una noia, l'home donava un cop amb una eina a la dona, la qual quedà a terra, ferida.

L'agressor va provar de fugir, però els crims dels nois i dels seients que presencien el succés, sortiren els soldats de la guàrdia de la Capitania, els quals detingueren el fugitiu.

La dona va ser recollida i portada per diverses persones al dispensari proper, on el metge va declarar que era morta per seccionament de la tignula.

Aquesta desgraciada es deia Francisca Camr y Mellado, de 33 anys, vídua d'un guàrdia civil, del qual té una filla d'uns nou anys. Habitava al carrer d'En Serra, 7, primer, primera, amb una germana casada amb un guàrdia de seguretat.

Temps enrera, entrà com a relogat a la dita casa Antoni Nieto Melo, de 30 anys, cambrer del vapor «Catalina».

Actualment feia uns dos anys que estava sense feina.

Entre el cambrer i la Francisca s'havia iniciat un idil·li íntim i es parlava d'un proper casament.

Ahí, a l'hora esmentada, van sortir a passeig, acompanyats de la filla de la Francisca i un nebot, i es dirigiren cap a l'En Serra avall cap al Passeig de Colom.

Sembla que no van arribar a seure al pedris, sinó que tot d'una, el Nieto, va treure's una navaja de barber i escometé la Francisca.

El delinqüent va ésser posat a disposició del jutge de guàrdia.

Els motius del crim, a deduir per manifestacions fetes pel delinqüent, sembla haver estat la gelosia, per sospitar el seu tenir-ne potser la seguretat, que la Francisca feia bona cara a un altre home.

Els taxis

A l'Assemblea que van celebrar ahir vespre els logadors de cotxes i autos, van acordar que els taxis tornin avui a prestar servei.

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Madrid, 2, 12'30 matinalda
El despatx de Guerra d'aquesta nit, diu així:

«L'Alt Comissari participa a aquest ministeri el que segueix:

Als territoris de Ceuta, Tetuán, Larraix, Penya i Alhucemas, sense novetat.

A Melilla, la posició Ambar occidental fou hostilitzada sense novetat, per en mig enboscats als barrancs propers. La de Fontanet ha fet fugir altres grups que intentaven acostar-se a la posició d'Ambar.

Aquest matí, en fer-se la descoberta, a la posició de Bu-Kerfub, fou hostilitzada per un grup enemic que ha estat dissolt, resultant ferit un policia, de caràcter greu.

L'esquadreta del grup Heuger ha demarxat Metelza, Acib-el-Midar i Tafersit.

EL PRESIDENT ALVEAR A SANT SEBASTIA

Sant Sebastià. — Aquest matí ha estat rebut al pont internacional, el president electe de la República Argentina, senyor Alvear.

L'acompanyaven el personal de l'ambaixada, de l'Argentina a París, el seu secretari, les autoritats franceses i el comte de Bulne, el qual, en representació del Govern espanyol havia anat a l'hotel per a acompanyar-lo.

Per a esperar-lo al pont internacional, havien sortit de Sant Sebastià el ministre d'Estat, els governadors civil i militar, l'alcalde, el president de la Diputació provincial, l'encarregat de negocis de l'Argentina a Espanya, i altres personalitats.

També hi havia, al pont internacional, una comissió de l'Ajuntament de l'Ur, presidida per l'alcalde.

Quan han arribat al pont internacional, el senyor Alvear i les comissions, han estat rebuts pel senyor

Fernández Prada ha encaixat la mà al senyor Alvear, saludant-lo en nom d'Espanya, de l'El i del seu Govern.

El senyor Alvear s'ha mostrat agraït a les proves d'afecte que estava rebent dels espanyols, de molt abans de la seva arribada a Espanya, expressant la seva satisfacció per poder saludar a don Alfonso XIII.

També s'han creuat salutacions entre les autoritats franceses i espanyoles, i després d'acomodar-se de les primeres el senyor Alvear, ha muntat a l'automòbil amb el senyor Fernández Prada i el comte de Bulne.

S'ha organitzat la comitiva en la qual figuraven fins a 14 automòbils. Amb el senyor Alvear ve el seu secretari, senyor Benítez Alvear, que es cost seu.

A dos quarts de nou ha sortit la comitiva.

Una enorme gentada esperava a l'embarcador l'arribada del senyor Alvear.

Una companyia amb bandera i música s'esperava per a rebre els honors.

El senyor Alvear ha pregat que la comitiva marxés a poc a poc per a poder admirar el formós panorama i la bellesa del paisatge.

A dos quarts de deu del matí ha arribat la comitiva a Sant Sebastià.

Als voltants del Club Nàutic, vistament engarriat, així com també els edificis públics i molts de particulars, s'havia estacionat, en espera de l'arribada del president argentí, una immensa gentada.

Al costat del Club s'esperaven l'Ajuntament en ple i les autoritats.

El senyor Alvear, visiblement emocionat, ha presenciat des de la terrassa del Club, la desfilada de les tropes.

Ha saludat les autoritats i personalitats conversant breument amb algunes.

Immediatament s'ha dirigit a bord del cuirassat «España», que estava empallat, així com també les altres embarcacions ancorades a la badia.

El senyor Alvear, en acomiadant-se del president de la Diputació, li ha manifestat que marxava molt satisfet.

Poc després de tornar a terra les autoritats, el cuirassat ha llevat àncora, salpant a les deu del matí amb direcció a Santander, amb mar plana i temps de bonança.

A bord hi havia preparat un deliciós lunch per al senyor Alvear, el senyor Fernández Prada i el seu acompanyament.

Després de fer-se a la mar el cuirassat «España», han salpat els torpeders números 8 i 18, que combolen el cuirassat.

Quan torni a aquesta capital el senyor Alvear, presenciarà un partit de pilota, que és el seu esport favorit.

Durant la seva brevíssima estada aquí, el senyor Alvear ha fet les següents manifestacions.

«Conec Espanya, on he estat moltes vegades.

Éssent oriund d'espanyols, crec excusat dir l'afecte que professo a Espanya, d'on manco fa quinze anys.

La meua casa patral és a Trasmiera (Astúrias), i a ató obceix la meua predilecció per la regió del Nord, el contingent de la qual és el més gros de les regions d'Espanya a l'Argentina.

Professo idees radicals, les quals m'han causat freqüents disgustos, arribant a dir a sofrir persecucions.

Durant quinze anys he exercit càrrecs diplomàtics, veient-me ara gràtament sorprès amb la meua elecció per a la presidència de l'Argentina, la qual candidatura vaig presentar a instància dels meus amics polítics i que constitueix la més gran satisfacció de la meua vida.

Vaig al meu país disposat a col·laborar amb tota la meua ànima per al seu major engrandiment.

Allí penso seguir una política administrativa i eficaç.

L'actual president, senyor Irigoyen, va emprendre aquest camí, fent una tasca plausible i aportant grans millores a la nació.

Excuso dir que procuraré augmentar els laços d'immens afecte envers la pàtria comuna.

Quan saludi al Rei li pregaré vivament que visiti l'Argentina on se l'espera, com per tot el Sud-Amèrica, com el veritable Rei.

EL PRESIDENT ALVEAR A SANT SEBASTIA

Santander. — És extraordinària l'animació que hi ha hagut tot el dia

en aquesta ciutat, amb motiu de la visita del president de l'Argentina.

Gairebé tots els estuiejants de les platges nordenyes han vingut a Santander.

Molts edificis estan engarriats. Als edificis públics hi ha domassos i hi oneja la bandera nacional.

A les quatre de la tarda han començat d'acudir al desembarcador les autoritats i personalitats invitades.

La comissió organitzadora de la rebuda, la formen l'alcalde, que la presideix, i els regidors senyors don Manuel Torres, don Patrici Rosales, don Pere A. Semorita, i don Luis Ruiz, don Pau A. de Córdova, pel Club Automobilista; don José Segura, per l'Associació de la Premsa, i don Emili L. Bisbal, i don Manuel Soler, com a particulars.

Junt al desembarcador s'havia aixecat una artística tribuna, la qual, des de dos quarts de cinc de la tarda, estava ocupada per distingides senyores i senyorettes.

En el trajecte del Bulevar, des de la desembarcadura del moll de passatgers fins a la casa núm. 34 del passeig de Pereda, s'han instal·lat sis tribunes.

Tres d'aquestes tribunes han estat ocupades per senyores, i les altres, per modistes.

Al port Xic, barriada de Molledo, s'ha col·locat una artística tribuna, la qual ha estat ocupada per cigarreres i peixateres.

Els nois de les Escoles s'han situat dintre la barana del Govern Militar, i pels xaleis propers.

Al matí s'ha fet remesa a l'Ajuntament de les banderes que havien de portar els nois de les Escoles municipals.

El Passeig de la Reina Victòria comença a omplir-se d'automòbils a les quatre de la tarda.

E començ a tancar es seves portes a les tres de la tarda.

Moltes llanxes i vapors han sortit a alta mar a esperar l'arribada de l'«España».

El Pòsit de Pescadors ha posat dues llanxes a disposició, la una, dels ferits de l'Hospitalet d'Adarso, en condicions de poder embarcar, i l'altra, dels periodistes.

Tots els vaixells estan empallats.

A dos quarts de quatre comencen de sortir dels quaters les tropes que han de rebre els honors al President Alvear.

L'escorta real, arribada ahir en tren, marxa a esperar la sortida del monarca.

Poc abans de les cinc les sirenes anuncien la presència del cuirassat «España».

L'animació és extraordinària.

Toquen les sirenes i els xiulets dels vaixells i les campanes de totes les esglésies.

Les bateries comencen a fer les salves d'ordenança.

Al cap de poc arriba al desembarcador el Rei, que durant el trajecte des del Palau de la Magdalena ha estat objecte d'ovacions.

Conversa don Alfonso amb els senyors Sánchez Guerra, alcalde López Dóriga i altres persones.

Estan al desembarcador totes les autoritats civils, militars i eclesiàstiques, representacions de les forces vives de la ciutat, comissions oficials i personalitats particulars.

Les embarcacions surten a l'encontre del cuirassat.

Entra a la badia l'«España» escortat per diversos destroyers, i formant carter centenars de petites embarcacions que no cessen de tocar xiulets i sirenes.

Des de terra sonen sorollosos visques.

Fondeva el cuirassat i immediatament es destaca del costat la gasolinera en què ha de venir a terra el President Alvear, acompanyat del senyor Fernández Prada.

A mesura que l'embarcació s'atansa al moll es reproduïen les ovacions cada vegada amb més increment.

Quan el senyor Alvear posa els peus a la primera esplanada i don Alfonso es dirigeix a saludar-lo baixant alguns esglaons, els viques al monarca i al President es confonen eixordadors.

Amb don Alfonso hi ha el senyor Sánchez Guerra i l'alcalde senyor López Dóriga.

Aquest ha dit al President:

«Senyor: La famosa capital muntanyenca, en la qual exerceix l'autoritat popular, pren en aquest moment la representació de tot Espanya, i lo en sento analític i honorat salu-

dant en la vostra il·lustre persona a la noble i generosa nació argentina.

El dia d'avui serà de record inborrable per a l'Ajuntament que presideixo, ja que la fortuna em depàra l'ocasió de rebre a qui té la confiança d'un gran poble i pren lloc entre els caps d'Estat i l'eleva a la suprema magistratura d'una nació a la qual tantes records ens uneixen i tants interessos ens lliguen.

Santander sap, com poques poblacions d'Espanya, l'afecte i la simpatia amb què els espanyols han estat rebuts i homenajats per la noble nació que representeu, i en reconeixement, reto, senyor President, un falaguer tribut de gratitud.

El senyor Alvear ha contestat molt emocionant, dient que mai oblidarà les manifestacions de què ha estat objecte per part del poble espanyol amb son monarca al cap.

Assigura que un dels més agradables records que s'emportarà a l'Argentina de sa estada a Europa són aquests homenajes d'un poble germà de la nació mare de la seva que n'ocupa de correspondre de forma expressiva a aquests homenajes que es tributen als seus fills.

Amb don Alfonso i els senyors Sánchez Guerra, Fernández Prada i López Dóriga s'ha dirigit a la caseta de passatgers on l'esperaven per a complimentar-lo l'element oficial i invitats.

Després de passar revista a les forces que li tributen honors s'ha organitzat la comitiva, a la qual donava guàrdia l'escorta real, dirigit se pels passeigs de Pereda, Molledo, Joan de la Cosa i Reina Victòria a la tribuna regia.

Davant d'aquesta s'havien situat les bandes de música.

Terminada la desfilada, els dos caps d'Estat, amb llurs respectius seguits, s'han dirigit al Palau de la Magdalena, on estava la Reina.

Estan esgotades, des d'ahir, totes les localitats per a la funció de gala que la companyia Guerrero Díaz de Mendoza ha organitzat en honor del President Alvear.

El local ha estat artísticament guarnit, abundant les flors.

A l'Ajuntament s'ha fet repartiment de bengales i coets per al festival marítim d'aquesta nit.

DE MALAGA

Malaga. — Aquest matí ha ancorat al port el cuirassat «Alfonso XIII».

Es féu a la mar el remolcador «Ferrolano», portant a remolc un aljub, destinat, segons es diu, als Penysals.

Es treballs del repartiment de socorsos als damnificats per l'incendi de la Duana, marxa amb gran lentitud, amb perjudici dels interessats.

Una comissió d'aquests va visitar ahir a l'alcalde per a recomanar-li la ràpida tramitació i remesa dels socorsos.

L'alcalde els va encarregar que visitessin el bisbe, que és l'encarregat de la distribució.

DE SARAGOSSA

Saragossa. — La vaga a la fabrica de gasoses La Hermosa, segueix en el mateix estat.

Les obres vagues es van presentar ahir davant la casa de dues companyes, que han continuat treballant en la dita fabrica, apedregant l'edifici, trencant els vidres i lesionant al pare d'una d'elles, anomenat Benet Róche.

La policia va efectuar diverses detencions de vaguesistes, entre ells el president del Sindicat d'alimentació, com principal inductor dels fets; ingressant tots ells a la presó.

—Al poble d'Epila hi va descarregar una gran tempesta.

Un llamp va caure sobre un paller destruint una important quantitat de garbes.

El mixt de Madrid, entre les estacions de Riera i Morata, va atropellar al vel de Sant Sebastià Joaquim Abella, seccionant-li les dues mans.

El tren de València, va atropellar un individu anomenat Rogeli Blas, destruint-li el cap.

EN HONOR DEL PRESIDENT ALVEAR. — DISCURS DEL REI.

Madrid, 2, 2 matinalda.

Santander. — Entre els despatxos rebuts al Palau de la Magdalena, n'hi ha un de l'Ajuntament de Malagón, un altre de la Cambra Oficial del Comerç i de la Indústria de Tarragona

i un altre del doctor Ferran, de Barcelona, en el qual es prega al major dom major del Palau, que transmeti al president Alvear la seva salutació personal.

L'apat de gala en honor del president de l'Argentina, donat aquesta nit al Palau de la Magdalena, ha començat a les nou.

L'apat era de 43 coberts.

El senyor Alvear tenia a la seva dreta la Reina donya Victòria, i a la seva esquerra, el senyor Sánchez Guerra.

A la dreta del Rei hi havia la duquesa de San Carlos i a l'esquerra la duquesa de Santofia.

Les capçaleres de la taula les ocupaven els marquesos de Viana i de Bendaña.

Els restants llocs els ocupaven els ministres d'Estat i Gracia i Justícia, l'encarregat de Negocis de l'Argentina a Madrid, senyor Levillier, i el seguit del Sr. Alvear, format dels senyors Figueroa, l'encarregat de Negocis de l'Argentina a París, senyor Anchorena i el secretari del president, senyor Benítez, l'agregat militar senyor Casinelli, l'agregat naval, el capità general del departament marítim del Ferrol, el capità general de la regió, els governadors civil i militar, el bisbe, l'alcalde, els presidents de la Diputació i de l'Audiència, el delegat d'Hisenda, el comandant de Marina, el secretari de l'ambaixada de l'Argentina a Madrid, el senyor Vela Paz, l'agregat militar tinent coronel Velez, el duc de Santofia, el comandant del cuirassat «España», el comandant del canoner «Marqués de la Victoria» i el del torpediner «Proserpina», el general Milans del Bosch, el general comte del Grove, el secretari del Rei senyor Torres, als funcionaris del Palau i el marqués de Comillas, que actuava com a Gran d'Espanya de guàrdia.

El senyor Bergamín no hi ha assistit per estar malalt.

En acabar el banquet, el Rei ha pronunciat el següent discurs:

«Senyor president:

Són tan grans, tan íntims, tan indestriables els lligams que uneixen als nostres respectius pobles, tan grans les condicions que adornen a V. E., justificant plenament la designació de que heu estat objecte per a ocupar la més alta magistratura de la nació Argentina, que no puc per menys sinó expressar i dirigir-vos la meua cordial salutació de benvinguda i satisfacció amb motiu de la nostra cortès visita i la complença amb què tota Espanya acull a l'insigne descendent del marí il·lustre la honrosa memòria del qual es conserva viva als anals de l'armada espanyola.

Aquesta visita, senyor president, difereix de les que heu fet als altres països d'Europa. Veniu aquí al vostre solar, al si de la vostra terra que va veure néixer els vostres majors i d'on irradiaren totes les energies d'una raça creadora a les admirables nacions que com la vostra es comprometen amb nosaltres en les idees i parlen el nostre idioma.

Descansen damunt bases tan sòlides, als afectes que lliguen els nostres pobles que han aconseguit mantenir-se incòlums en les grans crisis de llur existència i s'han d'eixamplar i fortificar més en el futur amb el concurs de V. E. i la vostra decidida cooperació.

A la tal empresa m'he de prestar jo, interpretant els anhels de tota la nació espanyola.

En aixecar la meua copa per V. E. i S. E. el senyor Irigoyen, em complac en formular els més fervents i sincers vots per la prosperitat i per la grandesa de la noble nació argentina.

Permeteu-me, a més a més, senyor President, que us pregui que el meu portador de la meua afectuosa salutació a aquells honrats i laboriosos espanyols que, identificats amb els interessos de la vostra pàtria, venen contribuint des de molts anys al seu progrés, consagrant la seva contínuos esforços, la seva intel·ligència i el seu treball.»

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — El Foment Sardanic de Sant Martí celebrarà una escollida audició de sardanes, a l'encruament dels carrers Bogatell i Aragó, a càrrec de la cobla Bardo.

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 1 d'agost

Un home mort

Ahí, a les cinc de la tarda, al cobert de l'establiment de begudes denominat «Ca's S'arrosé», del raval Els Estats Units, prop de L'Arenal, fou trobat un home estès a terra, presentant una ferida al cap, i que semblava mort.

S'adonaren del cos inanimat d'aquell home alguns veïns, els quals van donar compte al guarda rural, del que passava, i aquest, a l'ensenyar, ho comunicà al seu cap, el comandant de la guàrdia urbana senyor Comas. Aquest posà el fet a coneixement del jutjat de guàrdia, el qual, amb el metge de la Casa de Socors, senyor Rotger, va sortir cap a aquell lloc, acompanyant-los el preferent de la guàrdia urbana senyor Castell.

El cadàver no pogué ésser identificat. Només se sap, per alguns veïns d'aquell ceseriu, que era el d'un home que demanava caritat, i que feia poc temps havia sortit de l'hospital provincial, on estigué malalt.

Se suposa que va sofrir un accident, a conseqüència del qual havia mort instantàniament.

Després d'instruïdes les oportunes diligències i de certificar l'esmentat metge la defunció, el jutge ordenà aixecar el cadàver i la seva conducció al cementiri.

L'interfecte aparentava tenir uns 60 anys.

El carro de la Beata

El diumenge, a la nit, va recórrer, com els anys anteriors, els carrers de la ciutat fins a fer-se de dia.

La cavalcada no tingué res de nou: la mateixa «colcada», el mateix entusiasme ingenu, la mateixa curiositat infantil.

Però la clàssica cavalcada, aromada pel perfum de la tradició i el gust del nostre, congregà al seu pas la multitud, a les primeres hores de la nit; i ja a la matinada el trepig dels cavalls, el rodar de la carrossa i les notes populars de la coneguda música, donaren als carrers deserts de la ciutat un moment de vida, en el qual retornaren a la infància els veïns que van veure interromput llur son.

Reunió de patrons flequers

Confirmant la notícia que vam donar dies enrera, que avui es reuniria el gremi de flequers, hem rebut la següent nota oficiosa:

«Aquesta nit, a dos quarts de set, al domicili de la Federació Patronal de Mallorca, es reunirà en sessió extraordinària, la Junta general de la Societat de patrons flequers, en la qual, el seu president, don Galetta Forteza, donarà compte als reunits, de la seva entrevista celebrada amb l'alcalde, don Antoni Oliver, referent a la venda del pa.

El senyor Forteza ens prega que fem públic que donada la importància de l'assumpte a tractar, podran concórrer a la dita reunió tots els patrons de l'esmentat ram, siguin socis federats o no.»

El tramvia de Gènova

Ahí matí es van fer les proves del nou tramvia de la Bonanova i Gènova.

Al cotxe de proves, conduït pel cap de la línia, senyor Queralt, hi anaven l'enginyer en cap d'Obrers públiques, don Bernat Calvet i diversos individus de la Junta de la Companyia.

Les proves van donar feliç resultat, fent-se el recorregut sense el més petit incident, quedant altament satisfet el senyor Calvet del traçat i construcció de la línia.

El trajecte, des del Corb-Mari a Gènova, es féu en 17 minuts, i de Gènova al Corb-Mari en 14, portant una marxa prudencial de dotze quilòmetres per hora.

A uns cent metres abans d'arribar al cotxe a l'entrada del túnel de la Bonanova, s'encendrà automàticament una làmpara elèctrica, per tal que serveixi d'avis perquè no penetri al túnel cap carruatge, i a més preveïa, hi haurà una parada obligatòria abans d'entrar al túnel el cotxe, a la part superior.

Els cotxes cap a la Bonanova i Gènova, sortiran del carrer de la Marina cada 40 minuts quan el servei si-

gui de dos cotxes, i cada 20, en servei de quatre cotxes, el qual, probablement, es farà en dies de festa.

La inauguració segurament tindrà lloc el vinent dijous.

Les tarifes que han de regir per a l'esmentat ramal, són les següents:

De Palma a Bonanova o vice-versa, 35 cèntims.

De Santa Caterina a Bonanova o vice-versa, 30.

De Son Alegre a Bonanova o vice-versa, 25.

Del Terreny a Bonanova o vice-versa, 20.

De Palma a Gènova o vice-versa, 45.

De Santa Caterina a Gènova o vice-versa, 40.

De Son Alegre a Gènova o vice-versa, 35.

Del Terreny a Gènova o vice-versa, 30.

De Bonanova a Gènova o vice-versa 15.

Penedès

VILAFRANCA. — L'Ajuntament no ha acceptat la renúncia que de batlle i regidor presentava En Jaume Güell i Grau.

—De Mallorca i Núria, respectivament, han tornat el cor «El Penedès» i el grup excursionista «Penedès».

—Ha estat ascendit a alferes de complement, el jove vilafraquí En Jaume Miró Palau.

PLA. — S'ha celebrat la festa de conclusió de curs de l'Escola del Sagrat Cor que dirigeix la intel·ligent mestressa Na Carme Romeu Torres.

Al matí, els alumnes, en compliment d'una promesa que feren de celebrar el total restabliment d'una família d'una alumna atacada de tifus, assistiren a la missa de Comunió general. En tornar, obsequiaren a llur mestressa amb una formosa joia de platí i brillants.

Durant tot el dia, l'exposició escolar fou visitadíssima, rebent dels visitants entusiastes felicitacions. A la tarda hi assistí l'alcalde i regidors, felicitant la senyoreta Romeu per l'èxit assolit, que tant diu a favor de la seva escola.

La Selva

CASSA DE LA SELVA. — Tingué lloc, al pati del Col·legi de Sant Josep, dirigit pels Germans de les Escoles Cristianes, una solemnisíssima vetllada literario-musical, en celebració del fi de curs escolar.

Tots els números, a càrrec dels alumnes de les diverses classes, foren presentats amb gust i aplaudits amb entusiasme.

En la part musical es revelà com a mestre acabat el jove Joan Domingo Alemany, sota la direcció del qual els alumnes desgranaren belles cançons amb un art i afició verament exquisits.

Ens plau fer constar que moltes de les composicions recitades i cantades portaven lletra catalana.

Felicitem els Germans del Col·legi, així com també la junta que presideix l'acte, especialment el rector de la parroquia, reverend Joaquim Bosch, prevere, el qual va cloure la festa amb un discurs afiligranat de fons i forma. La junta obsequià els alumnes amb valuosos premis i rics diplomes.

El cronista no pot acabar sense recollir els comentaris que generalment brollaven dels llavis de la multitud aplegada al local, la qual elixi de la festa amb la impressió que la nostra vida no ha de cobejar la sort d'altres poblacions aduoc de més importància, en ço que atany a l'educació escolar, puix sense afeixugar el pressupost públic, compta amb escoles graduades completes.

—Avancem molt les obres de la plaça en construcció al lloc ocupat suara per la casa rectoral vella. Bo i creient que l'emplaçament de les peixateries, tal com l'estan fent, no és cap encert, suspensent el judici definitiu fins a veure les terminades, puix hom diu que el es realitza el projecte de l'arquitecte senyor Azúa, la plaça milloraria molt.

El que ens atrevirem a indicar a la Comissió encarregada de l'obra, és que, en arribar l'hora de donar-li nom, pensí que Catalunya compta amb una sèrie de personatges històrics verament il·lustres, i que en proposi un a la Corporació municipal.

Pla del Llobregat

COLONIA GUÉLL. — Han terminat les festes amb què s'ha celebrat enguany la Festa Major d'aquesta Colònia — la més típica i original de les colònies — que és l'administració dels

seus visitants i un viu testimoni de la grandesa de l'ànima del seu fundador, honra i orgull de la nostra terra.

S'han complert amb exactitud matemàtica, enmig del més gran entusiasme i germanor, tots els números del programa — mereixent de propis i estranys els més grans elogis, les juntes organitzadores, especialment la de l'Ateneu Unió — que, integrada per l'element obrer, ha sabut portar les coses fins en llur més petit detall, amb un esplendor i ordre admirables.

Sigui per a ella l'enhorabona.

Aquí tot es fa amb grandesa: d'aquesta en foren esplèndida manifestació tots els actes. Començant pel solemne ofici, en el qual es va beneir la imatge de Sant Jaume — donació del senyor baró de Güell — i en el qual s'estrenà un riquíssim torn.

Aquest acte fou presidit per les nostres autoritats locals.

A la plaça de la Colònia s'hi ballaren les típiques sardanes, entre les garrlandes de les quals, formades per tendres nines i joventells, s'hi destacava la distingida figura de la xamósia filla del nostre don Santiago, l'il·lustre baró de Güell, l'incansable i digne successor de l'insigne i noble procer de gloriosa memòria que ens honrava venint a presidir la festa dels Pomells de Jovenut, dels quals n'és presidenta honorària la seva filla, l'angelical Adela.

Fou un dels actes més formosos de la festa, de la qual serviran grata memòria els que tingueren el goig de presenciar-la.

Fou un èxit la funció teatral de la nit, i els altres actes que tingueren lloc als jardins i sala de l'Ateneu, exornada pel senyor Vinyals, on es féu un vessament de riquesa i bon gust, contribuint al seu aspecte de grandesa les noves llotges que s'inauguraven.

Els balls a càrrec de l'orquestra Torres, animats per una tan nombrosa com selecta concurrència, respirant aquell aire de bell encís que saben donar-li les formoses damiselles, el qual element és tant abundant en aquesta colònia.

Als concerts del cafè-jardi és on l'orquestra Torres estigué a l'altura de la seva reputació.

No podem deixar de rememorar a la simpàtica senyoreta Na Dolors Valeri el seu concurs, i no ens considerem amb títols per a esmentar, tant sols el seu pulcre treball.

A MATARÓ

Festes de «Les Santes»

Festes de Les Santes

El dia 28, a les deu del matí, a la parroquia major de Santa Maria tingué lloc un altre solemni Ofici, durant el qual, l'Acadèmia Musical Mariana va cantar magníficament la missa en «la major», de Ribera. Va predicar el mateix orador del dia anterior, el P. Ildefons Ruiz.

A dos quarts d'onze es començaren les carreres pedestres, que sortint de les Cases Consistorials, donaven un volt a Mataró, guanyant el premi de l'Ajuntament, el del diputat a Corts i el títol de campió En Josep Sancho. Foren classificats següentment i obtingueren el segon i tercer premis En Joaquim Payrano i En Pere de Molina.

Jocs Florals

Al Clavé Palace tingué lloc la festa dels Jocs Florals Pomellistes, organitzats pels Pomells d'aquesta ciutat.

Occuparen la presidència l'alcalde, l'economista doctor Samsó, el diputat de la Mancomunitat senyor Colomer i Volart, el mataroní i preposit general de l'Escola Pia reverend P. Vi-

ñas, els tinent d'alcalde, senyors Montserrat i Horta, i els regidors senyors Capell, Cabot i Castany, tots els membres del jurat, presidits pel senyor Jaume Raventós, i consellers i representacions dels Pomells mataronins.

Va obrir l'acte un bell parlament del president del Jurat, En Jaume Raventós, el qual va versar sobre la paraula. Seguidament, fou llegida pel notari En Josep Monclús una carta d'En Josep M. Folch i Torres excusant l'assistència a l'acte, i la Memòria corresponent, obrint la plica de la poesia premiada amb la Flor Natural, de la qual resultà ésser guanyador el jove En Josep Miracle.

Es formà la comitiva per anar a rebre la Regina de la Festa, la que el poeta guanyador havia fet caure en la simpàtica senyoreta Na Rosa Moix Gibau, i al cap de poca estona aquesta prenia seient al tron de la reina, als acords d'una marxa executada per la Banda municipal, acompanyada de belles nenes que li formaren gaita cort d'amor.

La viola d'or fou guanyada pel jove Josep M. Oliveras, guanyant també premi els senyors Josep M. Escarser (dos), Joaquim Segura, Joaquim Graupera, Josep M. Oliveras, Joan Ramon, Miquel Brullet, Xavier Verdagner, Jaume Saladrigas, Joan Canals, Manuel Soler, Dolors Manen, Narcís Privat, Marçal Martínez i Pere Matalonga.

Clogué l'acte un bell i eloqüent parlament de gràcies del diputat de la Mancomunitat senyor Colomer Volart.

Des d'aquestes planes plau-nos felicitat tots els joves premiats i d'una manera particular als mataronins senyorettes Joaquim Graupera i Dolors Manen i els joves Manuel Soler Blanchart, Miquel Brullet i Joan Canals.

A la tarda, al camp de l'Illuro S. C., fou jugat un interessant partit entre el Barcelona i el primer equip local, triomfant el Barcelona per tres gols a un, essent-li, per tant, adjudicada la copa de l'Ajuntament.

Al Parc Municipal se celebrà un festival popular de cant catalanès, el qual es va veure extraordinàriament concorregut. Hi prengueren part la colla del ball de bastons, l'Esbart Català de Dansaires de Barcelona, la colla mataronina «Illuro» i la Banda municipal.

A les vuit, al local del Foment Mataroní, l'Acadèmia Musical Mariana donà un selecte i interessant concert com a fi de curs i amb motiu de la festa de les Santes.

Hi prengueren part, ultra les seves dues seccions, instrumental i coral, les senyorettes Farràs, Font i Miró, que una volta més palesaren llurs qualitats, i foren fortament aplaudides per la nombrosa i distingida concurrència.

La part principal del concert la constituï l'execució a tota orquestra de la notable obra de Gounod «Hellas», el «solo» de la qual estigué a càrrec de la notable soprano nord-americana Miss Mary Harris. L'execució fou feta magníficament, essent tan forta l'ovació que esclatà en finalitzar les últimes vibrants notes, que s'agué de repetir-se el seu acabament.

La soprano Miss Harris cantà després escollides composicions, i algunes de catalanes, que foren molt ben acollides pel públic, finalitzant amb el «Vora, voreta la mar» d'En Borràs de Palau.

Davant les Cases Consistorials la Banda municipal donà un concert, executant algunes sardanes.

El dia 29, al matí, se celebraren a la parroquia de Santa Maria divins Oficis, i a les onze la Banda municipal donà un concert a la Rambla de Castellar.

A les cinc de la tarda, al Parc municipal tingué lloc el repartiment de premis als nois i noies d'aquesta ciutat, donatiu de l'Ajuntament, amb assistència de les autoritats.

Executà durant l'acte algunes composicions la Banda municipal.

A les vuit, els escolars desfilaren en manifestació per davant les Cases Consistorials.

A les deu de la nit, a la platja, davant el carrer de Sant Antoni, es disparà un castell de focs artificials, i en acabar, la Banda municipal donà un concert a la Plaça de Santa Anna.

Continuen les festes.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Avui ha celebrat la Diputació la primera sessió del segon període, presidint el governador civil, senyor Zurita, el qual ha saludat la corporació en termes afectuosos. Li han contestat, en castellà, el president, senyor Guasch, i en català, els senyors Lloret i Montserrat, estranyant-se que el senyor Guasch n'obagués parlat en català.

El governador ha trobat just l'ús de la llengua catalana, perquè és la pròpia dels catalans, excusant-se de no usar-la ell per raons del càrrec.

Després s'ha tractat del trasllat del governador, coincidint tots en que fora una desgràcia per a la «provincia», Adhuc va trobar-ho així el senyor Guasch, inspirador del «Diario de Tarragona», únic que fa campanya contra del governador.

—Ha arribat el tinent d'infanteria don Josep Rogi, nebot del governador de Barcelona, després d'haver sofert una operació per a treure-li un tros de metralla. Aviat anirà a Barcelona per a completar la seva curació.

La Inspecció d'Hygiene i Sanitat Pequària fa públic que existeix del carbuncle bacterià al bestiar del terme de Vimodri. Calen precaucions perquè no s'estengui al d'altres pobles de la comarca.

—El dissabte actuarà al teatre Circ de Reus la companyia Màntua-Amichatis, la qual també vindrà al Coliseu Mundial de Tarragona, on ara actua la companyia Prado-Chicote.

—Ha estat detingut el veí de Montbrío Josep Benages Roca, acusat d'haver furtat fruita.

—A la platja de Comarruga ha mort ofegat un jove de dinou anys, anomenat Jané, veí del Vendrell, el qual cometé la imprudència de banyar-se un xic deprim d'haver dinat.

També ha estat a punt d'ofegar-se un altre individu que ha estat extret pel jove Martí Esteve, el qual s'ha llançat a l'aigua vesit per a auxiliar el banyista que lluitava amb les ones.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Al peu caminer de Santa Coloma, Domènec Mola, mentre treballava, li robaron un relloige. Sospitant que l'autor fos un subjecte que havia passat amb una tartana procurà seguir-lo, però no podia atancar-s'hi. Aleshores passà l'estanquer de la població, Salvador Vila, amb un camió i li explicà el cas. Posats d'acord, perseguiren al de la tartana i l'atraparen al quilòmetre 2.

Els negà que hagués estat l'autor del robatori, però registrant la tartana, trobaren el carretellat de vi propietat del caminer, i li feren confessar que també havia robat el relloige, però que l'havia llançat i que l'aniria a cercar, si volien. Ells acceptaren, el lladre marxà i no l'han vist més, ço que fa sospitar que el camió i la tartana que deixà per anar a cercar el relloige són també robats. El carro porta una inscripció que diu: Indústria 4931-1917.

De tot se n'ha donat coneixement al jutge.

—Ha celebrat sessió la Diputació sota la presidència del doctor don Agustí Riera. El governador ha declarat obert el període semestral, i ha estat nomenat vice-president de la Comissió Provincial el senyor Noguer i Comel.

—Ahir morí el nen de tretze anys, Salvador Roure, fill de don Francesc Roure Brauget-Massanet, director de «Haroldo de Girona». Avui ha estat enterrat, assistint molta concurrència a l'acte.

—El Patronat de la Biblioteca Popular construïda per la Mancomunitat de Catalunya a Figueres, ha quedat constituït de la següent forma:

Don Carles Fages de Perramont, don Josep Puig Pujades, don Joaquim Cusi, don Joaquim Moner, don Jaume Maurici i les senyores de Coll, Pitxot i Jon i vídua d'Ixart.

—El dia 7 l'Orfeó «Aucellada», de Palamós, donarà un concert al Teatre Principal d'Olot, dirigint-lo el mestre Marraco. Després es representarà el drama líric «Retorn», lletra del conegut literat En Miquel Roger i Crosa, i música del mestre Marraco.

—A conseqüència d'haver caigut del carro que menava el veí de Celra, Jo-

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

sep. Taberner Prunell, es produí tan fortes lesions que morí de seguida.

—El nostre bon amic, el fabricant don Pere Pagan, de Celrà, fou atropellat per una bicicleta a la carretera de Girona a Palamós, resultant amb la fractura d'algunes costelles.

—L'Ajuntament de la Sella ha demanat instruir expedient de perdó de contribucions a causa de la pèrdua de collites per la pedregada del 23 de juny, i l'Ajuntament de Melá de Moncalt fa el mateix per les pedregades dels dies 7 i 8 de l'esmentat mes.

LLEYDA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

Aquest matí s'ha reunit al Govern Civil sota la presidència del governador, senyor Lacosta, la Junta de la carretera de Balaguer a la frontera francesa, acordant disposicions de tràmit.

—L'Alcalde, atenent les peticions que se li han fet, ha acordat prorrogar per deu dies el cobrament de l'impost de lloguers. Passada la data, es procedirà d'acord amb la llei.

—El dia 25 va succeir el poble de Torelló, el següent fet sensible. Anant el veí Francisco Erill a recollir unes garbes, va veure que les gallines de l'altre veí, anomenat Felip Aleu, estaven picant el blat. Els va tirar una pedra per a fer-les fugir, i veient-ho l'Aleu, li digué que la hi pagaria. En tornar a buscar més garbes l'Erill, l'Aleu li engatxà una perdiguera, produint-li ferides de pronòstic greu a la cara i el braç esquerre. L'agressor desaparegué, i la guàrdia civil l'està cercant.

—Al dispensari han assistit al noi d'11 anys Enric Solé que presentava ferides a la mà dreta, produïdes amb el vidre trencat d'un sífo i a Llorenç Pleyán, de 18 anys, també amb ferides a la mà esquerra.

SABADELL

L'ESTAT SANITARI ACTUAL DE SABADELL

Davant l'esverament i la desorientació que hi ha a la nostra ciutat per l'actual estat sanitari, el qual ha estat atribuït a una barreja de causes, sense haver-ne precisat cap, públicament i per a complaure el regidor senyor Vidal, el qual, en la sessió de l'Ajuntament d'ahir, es donà de l'estat de deixadesa en què es tenia aquest afer, havem volgut donar als nostres llegidors una informació ben justa i autoritzada, havent-nos dirigit amb tal fi a l'Associació de Ciències Mèdiques del Vallès, no havent-nos estat possible parlar amb el seu digníssim president, el doctor Emili Moragas, per trobar-se, temporalment, fora de Sabadell, i havent-nos acollit, en substitució d'aquell, el nostre excel·lent amic el doctor Joan Andreu Wennberg, membre de la Junta de l'Ateneu d'aquella Associació, el qual ens ha rebut amb tota l'amabilitat i la franquesa que li són peculiars, per la qual cosa, mal que serem prou agraïts.

Privant-lo de les seves obligacions uns moments, havem sostingut amb ell la següent conversa, que oferim literalment:

—Quin concepte li mereix l'epidèmia actual?

—L'epidèmia actual, en alguns casos, és de difícil diagnòstic i es presta a molta discussió, però, malgrat tot, el diagnòstic sempre s'inclina pel costat de la tifoidea, si bé de caràcter septicèmic, ja des del començament és a dir, com diríem vulgarment, tíus de sang, car generalment, els malalts comencen amb temperatura i deixadesa general, sense haver tingut la més petita manifestació de malaltia de ventre, i els símptomes intestinals no es presenten fins als deu o dotze dies de malaltia, però llavors, amb caràcter alarmant, havent-hi forta reacció del sagi, sense arribar a constituir una veritable peritonitis. Més endavant abunden les enteroragies. En qualsevol cas sembla que la porta d'entrada és la farinx.

El més curiós és que des d'un principi hi ha un infant notable de melsa, la qual es dolorosa a la pressió, la qual cosa en la tifoidea clàssica, no sol presentar-se fins passat el primer setmanari, però, això, s'explica pel caràcter septicèmic inicial de la malaltia. Abundant també la intoxicació de centres nerviosos i les reaccions meningíngies en forma de veritable meningitis. En fi, pel

caràcter clínic, començament insidiós, tífame (postoració), intoxicació de centres nerviosos, infant de melsa, i, sobretot, pel peritonisme i les enteroragies, pot dir-se que es tracta d'una forma una mica anormal de tifoidea, però, al cap i a la fi, tifoidea.

—Els assaigs de laboratori han aclarit el concepte de l'epidèmia?

—No he pogut dedicar-me a fer hemocultures en aquesta ocasió, però per les informacions que ens dona el doctor Argemí Lacoma, la competència del qual en el laboratori no ens pot deixar dubte, demostren que el laboratori aclareix que es tracta d'un bacil de la sèrie Coli-Eberth, però, no ben especificat, car té certs caràcters del b. Coli, però, en canvi, en té també de l'Eberth, i això no és d'estranyar, donat que l'Eberth té tantes formes d'acomodació, que avui ja se'n coneixen una sèrie de races distintes. Aquesta anomalia del bacil trobat pel doctor Argemí Lacoma, en 9 hemocultures, de cada 10 que n'ha fet, no faria sinó comprovar l'aspecte clínic anormal de la malaltia.

—Quin vehicle creu que ha estat el que contagia la població?

—La teoria hídrica del bacil d'Eberth i de tots els seus consensuats encara no ha estat contradiïda; demés, la difusió va ésser, de moment, tan ràpida, que en cinc o sis dies ens trobarem amb un 800 tifoides a Sabadell. Així, doncs, el vehicle havia d'ésser molt difusible també, i sobretot en aquest temps no n'hi ha d'altre com l'aigua. Això és, que, per raó natural, hem de dir que fou l'aigua. Altament, els anàlisis fets pel nostre benivolunt amic i expert bacteriòleg, doctor Argemí Lacoma, en el Laboratori Municipal, donaren, per ordre decreixent, que les aigües de Batx el Ripoll, les del manantial de Terrassa i les del de Sabadell, estaven infectades, si bé no per l'Eberth, pel b. Coli i pel Paratífus B., a qual bacil s'acostaria molt el trobat en la sang dels malalts.

—Creu vostè que han estat molts els envalls i els morts?

—Jo crec que així per tanteig podem calcular que amb més o menys intensitat, ha estat atacat un 1 per cent dels habitants de Sabadell i que les defuncions no han sobrepassat d'un 1 per 100 dels atacats. Els malalts han estat, amb preferència, la gent jove, i bastants que encara no són a l'edat pòber; la majoria dels malalts han estat entre 7 i 19 anys.

—Quin és per a vostè l'estat actual de l'epidèmia?

—Crec que l'epidèmia es pot dir que està conjuntiva, almenys temporalment, puix no hi ha gaires casos de nova invasió i encara els que hi ha, són per contagi directe, la majoria. Ara, el que hem de temer és el moment que els convalescents surtin al carrer i renovin llur vida de relació, car llavors, com que l'epidèmia no farà por al públic, no es previndrà amb mesures higièniques, i tenint en compte que el convalescent de tifoidea és un portador de germens que pot eliminar 1.000.000 o més de bacils per cada centímetre cúbic d'excrement d'orina, durant prop d'un any, la infecció podria generalitzar-se de nou i potser amb caràcters més alarmants que no ha estat ara.

—Crec, doncs, que l'epidèmia pot tenir conseqüències llunyanes?

—Que si en pot tenir? Ja ho crec, i fins estendre's per moltes contrades de Catalunya, donat que per l'època de l'any en què ens trobem, els malalts aniran a refer-se per aquests poblets d'estiu, i la s'ombra perniciosa del germen pot fer-se indubtablement fora de Sabadell. És més, jo crec que aquest brot de tifoidea de la nostra ciutat, ha de posar alerta a totes les institucions de sanitat de la nostra terra, per a evitar una segona edició de la trista tardor de l'any 1914.

—En presència de l'epidèmia no ha fet res l'Associació de Ciències Mèdiques del Vallès?

—Ha fet tot el que podia fer, car no és sinó una entitat consultiva extra-oficial, i com que, encara que oferi, en constituir-se, els seus serveis al nostre Ajuntament, aquest no l'ha honorat mai amb una consulta, ens reunirem en començar l'epidèmia, i sense que ningú ens ho demanés, cridarem l'atenció de la Junta de sanitat, com creiem que era el nostre deure, i com que la dita Junta ha actuat amb molt de zel i constància, nosaltres jo no hem pres més cartes en l'assumpte.

—Així, la Junta de sanitat ha pres mesures encertades?

—Sí, senyor. La fulla que publica arran de la primera reunió de la Junta, està molt bé si es compara ara, que com que aquí en el públic, hi tenim cada catàstrofe que val un trunfo, i totom es permet opinar

sobre la contagiabilitat o no de la malaltia, i es creu que certes mesures són exagerades, no es compleixen al peu de la lletra i això enclou molts perills. Com per exemple, són comptades a Sabadell les persones que veuen aigua bullida o embottellada, són poquíssims els que prenen precaucions vers les fruites i altres menjars crus, i ja no parlem dels casos de vacunació preventiva, car deuen haver estat insignificants, ho i fent-ho gratuïtament en el dispensari municipal.

—No és cert que la Mancomunitat ha ofert material sanitari? Ha estat acceptat i quin és se n'ha fet?

—Sobre aquest punt no puc constatar-hi. He tingut notícies de qualque oferiment fet per la Mancomunitat de Catalunya, però, no en sé res de cert, ni quin és se n'ha fet en cas afirmatiu, però, donat el seny dels qui componen la Junta de sanitat, que és una grossa garantia, és de suposar que, si hi ha hagut necessitat d'acceptar-lo, l'ús que se n'ha fet o se'n farà, serà en bé de la utilitat pública i honorarà a la Junta, al municipi i a la Mancomunitat que veu constantment per tot el del nostre poble.

Heu's aquí, doncs, la impressió autoritzada del doctor Wennberg, la qual creiem servirà als nostres conciutadans per a quedar plenament orientats i servir-se dels consells que enclou, ca seguint-los es contribuirà eficaçment a conjurar aquest flagell que és un viu perill per a tots nosaltres.

F. T.

Sardanes al Cervantes

Dimenge a la nit va inaugurar el Cine Cervantes la tanda d'audicions de sardanes als tipics jardins que envolten el local, havent-hi concorregut una immensa gentada i essent força pintoresc l'aspecte del festival.

El calze popular d'aquestes festes i l'encert dels empresaris contractant la nostra cobla «La Principal del Vallès», fa que s'auguri per endavant a tots els nous festivals proposats a la mateixa garnició en la qual destacaven graciosament els balls estols de donzelles.

Els programes de ma de la Festa Major

Han estat profundament repartits a totes les cases de la ciutat els petits programes de ma, editats a la reputada impremta Salent, essent ben discreta la seva presentació.

Un regidor de l'esquerra que elogia LA VEU

En la sessió que celebrà dilluns el nostre Ajuntament, el regidor republicà senyor Jaume Ninet féu un elogi complet de la informació ben extensa i interessant que LA VEU diàriament reporta de la nostra ciutat, que prengui més interès en les qüestions palpitants, com és ara la del joc, que interessen vivament a tota la ciutat, per no haver de recórrer als diaris forans, en cerca d'aquella informació, que és negada als ciutadans pels diaris locals.

La Cambra de Comerç als Ferrocarrils de Catalunya

Sabem que la Cambra de Comerç d'aquesta ciutat, en la darrera reunió que va celebrar, va acordar dirigir-se oficialment a la Direcció de la Companyia dels Ferrocarrils de Catalunya, per a pregar-li que, de les sis a les nou de la nit, posi un servei doble de trens, o sigui un cada mitja hora, així com que a la major brevetat, sigui inaugurat el tren nocturn, que sortirà de Barcelona a la 1.45 de la matinada.

Celebràrem que aquestes propostions fossin acceptades per la companyia.

La festa major de Barbara

Amb força animació ha tingut lloc la festa major d'aquest poble veí. Hi ha hagut funcions religioses i festes populars, essent totes molt concorregudes, tant de gent del poble com de forasters, especialment de Sabadell.

Les dues societats del poble, conegudes per can Julia i el Gremi, bastien dos envelats, coronats per gran nombre de banderes catalanes, cosa que fou molt celebrada, ja que ha trencat el costum de bandejar-hi la nostra bandera.

En canvi, fou molt criticat el mal encert que tingué la Junta del Gremi de no fer constar en el seu programa les festes religioses, com si elles no fossin el motiu de la festa major.

La part musical de les festes anava a càrrec de les orquestres orquestrades

La Filharmonica Torelló i l'Artística Munné, que tant ne les serenates a cal batlle, com als concerts i balls estiguessen força bé.

No podem dir el matelx de la seva intervenció en les funcions d'església, cantades com si el Sant Pare Pius X no hagués parlat mai de música sagrada.

A les esmentades funcions religioses hi va assistir l'Ajuntament, amb l'alcalde i el jutge, i el senyor rector hi va pronunciar un magnífic sermó.

La colònia escolar de nenes

Ahí al matí, amb el primer tren que surt de l'estació del Nord, va marxar a Barcelona la colònia escolar de nenes de la Lliga d'Higiene Escolar.

La colònia és formada per trenta set nenes.

Totes anaven abillades amb vestit d'estiu, i en el seu semblant s'hi reflectia la més franca alegria.

Acompanyaven les gautes estudiantis el president de la Lliga, don Domènec Codina, i el secretari de la mateixa, el nostre bon amic i florjat poeta En Manuel Ribot i Serra.

En arribar a Barcelona, es van dirigir a l'estació de França, sortint cap a Ocatà, on tindran cura d'elles les benemèrites Escolàpies que residixen al pensionat d'aquella població.

El viatge ha transcorregut per aquestes petites sabadellenques com un enclau.

En contemplar la mar — moltes d'elles no l'havien vist encara — s'agruen-vos l'admiració que els va produir.

A l'estació de Sabadell han donat comiat a la colònia totes les famílies de les noies que en formaven part.

Amb general estranyesa es va veure que no hi havia cap representant del municipi. És molt lamentable l'absència dels representants de la ciutat d'aquestes actes; té, això, una dolorosa significació que no volem comentar.

Visita a la VIII Exposició Escolar

Dimenge, una nodrida representació d'alumnes de l'Escola Industrial d'Arts i Oficis, de la nostra ciutat, acompanyats dels professors senyors Mas i Rimblas, efectuaren l'anunciada visita a la VIII Exposició Escolar, que, com cada any, ha organitzat el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat.

Aquesta exposició és importantíssima, sota tots els aspectes, no sols per qui es preocupa de l'ensenyament tècnic, sinó també per al públic en general.

L'Exposició està composta de dos grups principals: el format per les institucions que integren l'Escola Industrial de Barcelona, i el que engloba totes les altres escoles de Catalunya que, directament o indirecta, reben subvencions de la Mancomunitat.

En el primer grup és on s'hi veu una perfecció i amplitud extraordinàries, degut a la importància de l'Escola de Barcelona, cap i casal de Catalunya, contribuint a això el bigarament de les instal·lacions de les altres escoles de Catalunya, que en nombre de més de 80 estan totes en una amplíssima sala que, per gran que sigui, resulta petita per a acoblar tant de material.

Podem classificar-se les instal·lacions d'aquest segon grup en tres categories. La primera, aquella que es veu que és executada per alumnes elementals. La segona, pot comprendre aquelles escoles que tot el curs treballen per al lliurament d'aquesta exposició en detriment dels resultats positius en els alumnes. En la tercera, aquestes escoles que al final de curs escolleixen d'entre els treballs dels alumnes els millors per a portar-los a l'exposició.

La instal·lació de l'Escola Industrial d'Arts i Oficis de Sabadell podem incloure-la en aquesta tercera categoria.

En resum, l'Exposició resulta interessant, malgrat en mig de tot s'hi notin certes imperfeccions, com són «creacions», amb procediments més vells que l'amar a peu; l'exhibir un dibuix d'una «carja a la plana», en una secció de Teoria de Teixits, com també la col·locació, fent «pendent», d'un Crist, amb un relleu de dona nua, reproduccions d'una secció d'escultura i modelat, imperfeccions totes que, el bé per alguns passen desapercebudes, fan tenir en «eri» concepte les instal·lacions on hom les ha vistes.

La Cambra de Directors

Normalitzada la vida social de la ciutat, la Cambra de Directors i Auxiliars de la Indústria Tèxtil s'ha

segons les notícies que hom ha pogut adquirir, que té el propòsit d'amplificar la seva actuació.

Ja era hora que aquells senyors que la componen s'ocupessin d'alguna cosa més que de les millors punyament materials. I en dir això no voldríem que s'interpretés com una censura, puix som els primers de reconèixer que de la fundació de l'entitat ençà, havien forçosament d'esmerçar la major part d'energies en la qüestió social. Però ara que aquesta pot quedar relativament al marge, és necessari que l'actuació de la Cambra de Directors respongui plenament a les necessitats de la ciutat.

Per això, en assabentar-nos de llurs propòsits d'ara, els celebrem i aprofitem l'ocasió per a fer constar que en els afers que somenem ens tindran a llur costat per a impulsar-los i ajudar-los fins on puguem.

No cal ponderar la importància de la significació que enclou un propòsit d'una entitat ben organitzada i de l'eficàcia que d'aquell es deslluma per als seus afiliats i per la ciutat en definitiva. Ni cal mesurar per endavant la transcendència d'uns projectes de cultura a desenvolupar dintre una entitat, els adherits a la qual, porten de certa manera el pes veritable de la indústria sabadellenca. Diverses vegades nosaltres havem la remarcat com a Sabadell precisament atren desquidats, adreixats oblidats les necessitats individuals i col·lectives quant a l'ensenyament i perfeccionament intel·lectual tècnic; com caldrà organitzar un sistema de constant educació destinat especialment als fills dels patrons; als directores i auxiliars de la indústria i als dependents propiament dits per una banda, i per l'altra destinat als patrons i als obrers amb uns marges més generals.

Doncs bé: la Cambra de Directors, que fa l'efecte que s'ha ben captivat d'aquelles necessitats, va a dur a la realització immediata dins les seves naturals possibilitats econòmiques, una sèrie d'iniciatives encaminades a solucionar aquells aspectes, d'entre les quals n'hi ha una que per la seva excel·lència no volem retindre únicament per a nosaltres mes temps, i és la creació d'una Biblioteca especial de la Indústria Tèxtil, on, ultra les obres d'estudi i consulta, es trobarà una profusió de revistes mundials, tant de les més principals, i en voga com a les més humils, dedicades a les matèries objecte de la Biblioteca. Heu's aquí, doncs, com eixa la primera pedra de la nova orientació que va a pendre aquella institució sabadellenca, i que per la seva inicial valor deixa bellament comprendre com obrarà eficaçment en els desenvolupaments i transformació dels nostres conciutadans.

I valgui dir que si tenim aquestes esperances, la raó per tenir-les és amb nosaltres, puix sabem quins individus han estat els iniciadors de tals projectes, i quins seran els continuadors i creixent la seva valor individual i els seus entusiasmes, podem, a bastament posar-hi tota la nostra confiança, segurs que sabran posar en els seus actes aquella senyal inconfundible que han donat a totes les manifestacions en que han pres part.

La qüestió del joc resolta

A la fi aquest problema del joc, que ha interessat vivament tota la ciutat, ha arribat a una solució satisfactòria.

Ahí, dia primer d'agost, a la una de la tarda, havia d'ésser privat el joc, per qui pot i havia de fer-ho, en totes les societats en les quals s'ha lliurat darrerament.

Felicitem finalment a l'alcalde per aquesta decisió enèrgica i justa.

Empordà

BANYOLES. — Comença de notar-se la vinguda d'estiuants i malalts que cerquen cura en la bondat de les aigües medicinals de la nostra Puda, i la frescor i el goig a les fonts dels encontorns i al lloc.

La colònia escolar de nenes de Barcelona es veu atesa constantment per comissió de senyoretas que a aquest fi fou nomenada, fent els petits estuants les delícies de la gent menuda de la nostra vila, que es desviu per gaudir de llur amistat.

Són diverses les festes en projecte, apart les audicions de sardanes, que sovintgen als vespres, en aquest temps de calor, tenint lloc avui al vespre, al lloc, un magnífic castell de focs artificials amb avia de globus.

El propíndiu dia 12 d'agost tindrà lloc a Castell d'Aro les noces d'En Maurici Gelabert, mestre de Banyoles i secretari del Centre Nacionalista, amb la gentil empanadada Na Maria Vinyas Torró, filla dels coneguts propietaris don Pere i donya Carme, de l'esmentat poble.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 1

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor belga «Henri Herlinger», de Malaga, amb càrrega general.
Vapor espanyol «La Cartuja», de Pasajes, amb càrrega general i 3 passatgers.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 156 passatgers.
Vapor espanyol «Canoa», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Sornis», de Palma, en llast.
Vapor espanyol «Cabo Tres Forcas», de Santander, amb càrrega general i 6 passatgers.
Vapor espanyol «José Maria», de la mar, amb peix.
De Palma de Mallorca, hidroavió «Barcelona», amb correspondència.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Claudio López y López», de trànsit, cap a Cádiz.
Vapor espanyol «España núm. 5», en llast, cap a Cádiz.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Guillermo Schulz», amb càrrega general, cap a Avilés.
Vapor anglès «Relentless», en llast, cap a Sant Feliu.
Vapor anglès «Porthminster», en llast, cap a Barry Dock.
Vapor noruec «Nordborg», en llast, cap a Marsella.
Vapor danès «Joimir», en llast, cap a Rixissa.
Vapor finlandès «Suomen Neito», amb càrrega general i de trànsit, cap a València.
Vapor noruec «Senator», amb càrrega general, cap a València.
Vapor americà «Salvation Lass», de trànsit, cap a València.
Vapor espanyol «Claudio López y López», de trànsit, cap a Cádiz.
Vapor espanyol «Polar», de trànsit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Tambre», amb càrrega general, cap a Las Palmas i escales.
Vapor espanyol «Amatxu Begofiasco», de trànsit, cap a Marsella.
Cap a Palma de Mallorca, hidroavió «Barcelona», amb correspondència.

LA DEPRECIACIÓ DEL TONELLATGE

En la seva revista semestral del mercat de vaixells, el periòdic «Fairplay» evalua a l'enorme xifra d'un

miliar 300 milions de lliures la pèrdua soferta pels armadors de tot el món pel fet de la depreciació del tonellatge. Aquesta pèrdua es reparteix entre els països de manera desigual, ja que els Estats Units en suporten proporcionalment la part més grossa a causa del preu elevat del tonellatge que ha construït durant i després de la guerra.

Prenent com a exemple un vapor de càrrega nou disponible de 7.500 tones de pes mort, es resumeix així l'evolució del mercat durant el primer semestre d'aquests anys:

«Al començament de l'any algunes compres efectuades per armadors coneguts donaren alguna femessa al mercat i la millora dels tipus de nòlit del Plata semblava indicar per alguns que el fons de la crisi havia estat passat. Els preus del tonellatge començaren de pujar i a finals de març un vapor de càrrega de 7.500 tones de pes mort s'hauria pogut vendre per prop de 66.000 lliures. En aquest moment, els nòlits tornaren a baixar, i no essent ja encoratjadora la situació general, el mercat del tonellatge fou abocat al moviment de baixa. Avui és poc probable que un vaixell igual pugui valer més de 62.000 lliures. Aquesta xifra sembla ridículament baixa, comparant-la amb la de 258.750 lliures que se'n pagaren pel març de 1920, però és interessant d'indicar que els preus més alts pagats abans de la guerra per un vapor de càrrega de 7.500 tones són 58.000 durant el «boom» de 1912 i 60.630 a finals de 1900.

LA CRISI MINERA BRITÀNICA

El dia 19 del mes passat es va celebrar a Blackpool la Conferència anual dels miners de la Gran Bretanya. La situació de la indústria hullaera és tan greu, que es temien seriosos incidents.

Gran part dels obrers cobren jornals inferiors als de 1914, hi ha un nombre considerable sense treball i poques mines exploten regularment els pous.

Els miners del Northumberland i dels Comtats del Centre demanaven una intel·ligència entre totes les indústries del país per a resistir a l'actual situació, basant-se en el compromís de la vaga de l'any passat, en virtut de la qual els salaris, limitats a un mínim, havien d'ésser en proporció dels beneficis fets pels propietaris.

BORSA DE BARCELONA

1 d'agost de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 62'90 a 62'60 i a 62'65, i d'Alacants a 62'70.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 62'50 a 62'40 i a 62'55, Alacants de 62'50 a 62'70, Andalusos a 51'53, i Colonials a 64'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, «1921», a 98'50.
Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 105'00.
Barcelonesa de Navegació 6¹/₂%, a 70'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6¹/₂%, a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6¹/₂%, a 85'00.
Grans Molins Bascos 6¹/₂%, a 89'50.
Acers Sant Martí 7¹/₂%, a 89'50.
Mines de Potassa «Saria» 7¹/₂%, a 101'00.
Trasatlàntica 6¹/₂%, «noves», a 102'00 i 102'25.
Teneria Moderna 7¹/₂%, a 98'00.
Municipis de l'Exposició 6¹/₂%, a 94'65 i 95'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5% gener 1924. B102'55		Segovia 70'75		Bonos E. a 5% 91'00	
		febrer » A103'10		E. Almansa 72'15		Produ. Forces M. 90'00	
		B103'00		» Almansa ad. 60'25		Reg. Llevant 6% 87'50	
				» no ad. 48'35		Hisp. Amer. d'E. 6% 92'50	
				» Sant Joan. 61'00		» Bono 91'50	
				» Alacant. 80'15			
				» Osona F. 74'50 35			
				Alacant 1 ¹ / ₂ hipot. 55'25			
				» 3. 89'75			
				» 4. 75'25			
				» 5. 68'00			
				» 6. 70'00			
				» 7. 73'25			
				» 8. 82'35			
				» França 1924 48'50			
				» Directes 45'25			
				» Orense A. B. C. 31'50			
				» G. E. prior. 57'50			
				» M. C. i Portugal 39'15			
				» Olot i Girona 61'00			
				» » 1 ¹ / ₂ hip. 80'00			
				» Andalusos 1 ¹ / ₂ 34'35			
				» » 2 ¹ / ₂ 51'00			
				» Aux. F. C. Bessan 84'75			
				» Gral. Tranyes 94'75			
				» » 4% 75'50			
				» Trans. St. Andreu 73'00			
				» F. C. Sarrià 102'50			
				» F. C. Catal. 87'75			
				» F. C. Catalans 95'75			

benefici de l'esmentit temple de la Moreneta, venint al Guinardó a esbargir els seus sentiments de Fe i Patria, que són l'ideal de les entusiasmades joventuts pomellistes.

Els esports

REM

CAMPIONATS D'EUROPA DE 1922

Segons acord de l'última reunió de la Federació Internacional des Societats d'Avions, celebrada a Amsterdam, amb motiu dels Campionats de Rem que anyalment organitza, tindran lloc el diumenge, 10 de setembre, al port de Barcelona, els Campionats d'Europa de 1922, que la Federació Espanyola de Societats de Rem (F. E. S. R.) té cura d'organitzar.

Pendran part en aquesta magna prova esportiva totes les Federacions Nacionals que integren la F. I. S. A. i que són: Bèlgica, França, Itàlia, Suïssa, Holanda, Espanya, Txeco-eslovàquia i Hongria.

Ultra els Campionats tindran lloc també a Barcelona les sessions del Congrés Internacional que anyalment celebra la F. I. S. A.

Musicals

SCHOLA ORPHEONICA

Diumenge passat, aquesta forta entitat musical obsequià els asilats al Grup Benèfic de la Junta de Protecció a la Infància amb un concert molt bonic, sota la direcció d'En Josep Allier, que hi té molta traça.

Cantaren les tres seccions el «Cant de la senyera» d'En Millet, «Fadrins de Sant Boi» d'En Pérez Moya, «Cap a Betlem caminem» d'En Soler, «Sant Dilluns» d'Otto; la «Sardana de les monges» d'En Morera, «L'hereu Rivera» d'En Cumellas Ribó, «Sardana de la patria» d'En Morera i «Sant Josep i Sant Joan» d'En Pérez Moya, que foren escoltades amb gran complaença i molts aplaudiments.

També plagueren molt diferents ballets que executà l'esbart de dansaires «Patria», secció de la mateixa Schola Orpheonica.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telefon 5000 A. Grandiosa companyia catalana de vodevil i grans espectacles BERGES-SANTPERE

Avui, dimecres, tarda, a les cinc. Preus populars. Butaca, 2 pessetes. General, 0'50. El graciosíssim vodevil en tres actes, traducció de Bonaplata Alentorn.

MANIOBRES DE NIT

Prenent-hi part tota la Companyia. Nit, a les deu. El divertit vodevil en tres actes.

L'HOTEL DELS GEMECS

GRANDIOS EXIT DE BROMA

Demà, dijous, tarda, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. Nit, LAUCA D'UNA COUPLETISTA. — Dissabte, nit, i diumenge, tarda i nit, represa D'ELS ALLOTIATS. — Es despatxa a comptaduria. — La vinent setmana, estrena de LA DANSARINA ROJA.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsuales i Revistes

Avui, dimecres, extraordinàries funcions. Tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. El divertit sainet EL SEXO DEBIL i el colossal espectacle de grandios exit ARCO IRIS. Tots els dies, tarda i nit, el major exit de la temporada, ARCO TRIS.

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «La Remolins»; segon: «La guardia amarilla»; tercer: «Los cadetes de la Reina». Butaca amb entrada, 1'50. General, 0'50. Nit, a tres quarts de deu. Funció de gala en honor de l'excel·lentíssim Ajuntament, a benefici del quadro LA VICARIA. Primer: «La casa de socorro»; segon: «Lola Montes»; tercer: la grandiosa revista.

Que és gran Barcelona!

TURO PARK PARC DE MODA

Deliciosos i saludables jardins. Magnífiques atraccions cada nit. Concert

per la BANDA DE CAÇADORS DE BARCELONA. Cafè-Restaurant de primer ordre. Coberts a 750 pessetes i a la carta. Servei d'autòmbus plaça de Catalunya a TURO-PARK. ENTRADA DE PASSEIG 50 CENTIMS.

Frontó Principal Palace

Aquesta nit, dos interessants partits.

Vols i viatges en avió

Cada dia, des del dia 5 del corrent, des del Parc de TERRAMAR (SITGES).

Telefon 341 PARC HOTEL

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Tarda i nit MANOLITA MARCO, eminentíssima ballarina; ADELINA NAJERA notable cançonista. Exit enorme de l'eminent transformista imitador BERTINI. Orquestra Tzigans Planas.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA-MATARO qualitat superior

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

P. DE SATRUSTEGUI

El vapor sortirà el 25 d'agost de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor

sortirà el 17 d'agost de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i l'Atlàntic amb trasbord a Havana.

El vapor

sortirà el dia 10 d'agost de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Cienfuegos, Sabanailla, Curacao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES

INFANTA ISABEL DE BORBON

El vapor sortirà el dia 4 d'agost de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor

sortirà el 16 d'agost de Cadix, el 17 de Cartagena i el 24 de Barcelona cap a Port-Saïd, Colombo, Singapur i Manila.

El vapor

LINIA DE FERNANDO POO

SAN CARLOS

El vapor sortirà el 9 d'agost de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i a la Llínia de Barcelona, Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Juveliers de J. Nàñez Rambla de les Flors, 8 A i Cardenal Casañas, 8

Anuncis

COPIES

a màquina Circulars, Sobres. Preus sense competència. Demaneu el follet explicatiu de tots els altres serveis de la casa EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ Rbla. Flors, 16, baixos

Pèrdues

Pulsera perduda

Des dels Baños de Sant Sebastià al Restaurant Joanet del Passeig Nacional, diumenge a la una, tarda, es va perdre una pulsera de brillants i safir. La devolució, a l'Oficina de Cerimonial de l'Ajuntament, serà gratificada.

S'HA EXTRAVIAT

una làmina de 12.500 francs, núm. 238.330, es gratificarà la seva devolució.

Lloguers

Pianos de lloguer de variació preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

La Puda de Banyoles

Balneari d'Aigües sulfídriques, sulfidratades-sòdiques, silicatades i radioactives, que són les d'Europa, que contenen més sílice coloidal i silicat-sòdic, té una temporada oficial que comença el 1.º de maig i acaba en 31 d'octubre.

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on hi ha vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

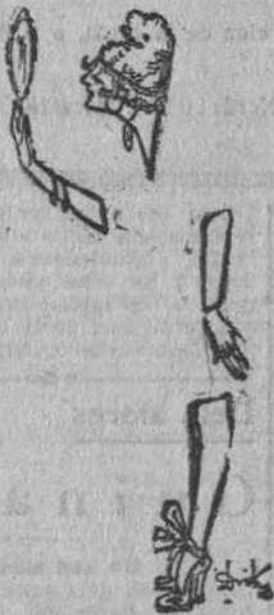
un binocle «tourista» estolt i curo correcte per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades pel limitat preu de

35 PESSETES
Carles Tutusaus - Fabricant
BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.
Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44. Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Al llogar a Barcelona lo primer que he notado son los perfumes preciosos de casa Cortés hermanos

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50. — Crema, 2'50. — Polvos, 2'50. — Aigua colònica, 0'50. Aigua de Colònia, 0'50, 1, 10 i 15 ptes. segons frasc. Locions per al cabell, 4'00, 6'00 i 10 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

AGACIA Mimosa, GINESTA Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIFFRE, Rocío Flor, ROSA Vertigo, OLIVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 5. — Polvos, 4. — Loció, 4'50, 7'50 i 10 ptes. segons frasc. Esencials per al mocador, 18 pessetes frasc amb estolt.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que s'encosilla per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Falla, 13 i 15, pral.

Reuma, Catarros, Calculs, Neurastènia
CURA DE REPÓS

Balneari TERMES PALLARES

ALHAMA DE ARAGON, Casina Teatre. Grans parcs i llac navegable. — Informes directament, o don Amado Gran, Mallorca, 193, i Farmàcia Bermúdez, Aragó, 235 Tel. 1549 G

Marca registrada
M. P. N. E.

Mobles artístics de JONC i mèdula

Fàbrica senseuual
Passeig de Gràcia 115
Barcelona

Manufacture Parsienne

Callicida ESERIVÀ

Únic remei d'exit segur per a

Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS, J. UPIACH I C.ª, BRUCH, 49